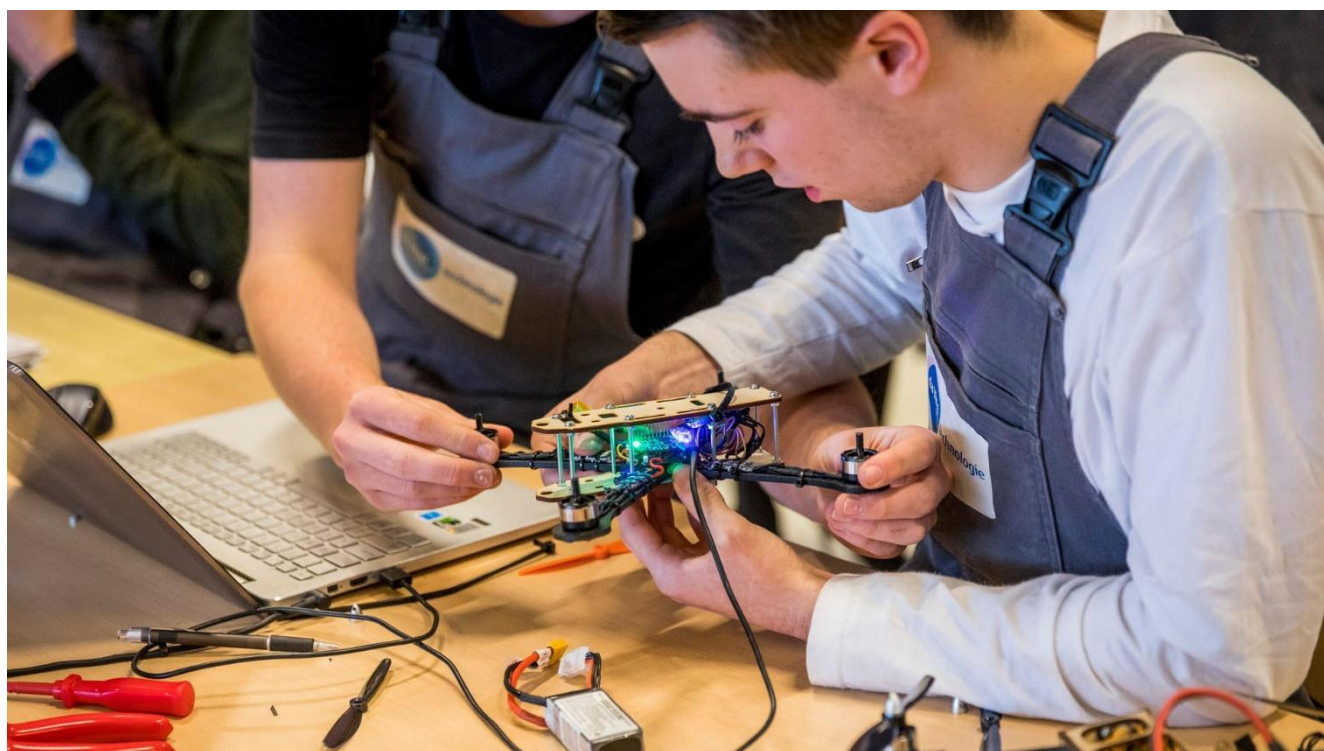

Doorstroom in de beroepskolom Van vmbo naar mbo (en eventueel hbo)

Dienst Uitvoering Onderwijs

Afdeling Informatieproducten

Datum 28 augustus 2025

Status rapport: definitief

Samenvatting

Adviezen

Aan het eind van de basisschool doen leerlingen een eindtoets en krijgen ze een schooladvies. Op basis hiervan vindt plaatsing in het voortgezet onderwijs plaats. Met name de schooladviezen verschillen nogal eens tussen de verschillende regio's. In het Noorden en Oosten van Nederland krijgt meer dan de helft van alle groep 8 leerlingen van de basisschool een vmbo-advies. In de Randstad, met uitzondering van Rotterdam-Rijnmond krijgen leerlingen verhoudingsgewijs weinig vmbo-adviezen. Hier krijgt het merendeel van de leerlingen een advies voor havo of vwo. De toetsscores lopen wat minder sterk uiteen tussen de regio's. Met name in de Noordelijke regio's, Rotterdam-Rijnmond en Midden en West Brabant halen leerlingen wat vaker dan gemiddeld een toetsscore die overeenkomt met een vmbo-advies.

Derde leerjaar

In de eerste twee jaarjaren zitten leerlingen regelmatig in gecombineerde brugklassen. Pas vanaf het derde leerjaar is goed te bepalen in welke onderwijsvorm een leerling onderwijs krijgt. Hier zijn duidelijke verschillen zichtbaar tussen de regio's:

- Leerlingen uit Noord-Groningen en Eemsmond en Noord-Holland-Noord zitten verhoudingsgewijs veel leerlingen in vmbo-b.
- in Flevoland, Zuid-Oost Drenthe en Oost-Groningen gaan verhoudingsgewijs veel leerlingen naar vmbo-k terwijl deze onderwijsvorm in Gooi- en Vechtstreek (7%) en Zuid-Kennemerland en IJmond (9%) naar verhouding het minst wordt gevolgd.

- In de regio's Twente (20%), Walcheren (18%), Zuid-West Friesland (17%), Achterhoek (eveneens 17%) en Noord-Oost-Brabant (16%) is vmbo-g een uitgesproken populaire leerweg, terwijl leerlingen uit de regio's Zuid-Kennemerland en IJmond en Gooi en Vechtstreek zelden tot nooit (ongeveer 1%) de weg naar een opleiding op niveau vmbo-g vinden.
- In Friesland-Noord, Zuid-Kennemerland en IJmond en Gooi en Vechtstreek gaat meer dan een kwart van alle leerlingen in het derde leerjaar naar een opleiding op vmbo-t niveau. Dit is verhoudingsgewijs ruim drie maal zo vaak als leerlingen uit Walcheren (7%) en Twente (8%).

Diploma's

Ongeveer 80 procent van de leerlingen die in het derde leerjaar vmbo-b zit, haalt ook een diploma op dit niveau. Bij vmbo-k haalt ongeveer 85 procent en bij vmbo-g en vmbo-t haalt ruim 90 procent een diploma op het niveau waarop ze in het derde leerjaar zitten. Bij de vmbo-b leerlingen zijn er wat dit betreft regionale verschillen. In sommige regio's (met name in het zuiden en het oosten) haalt ongeveer 90 procent van de leerlingen het diploma. In andere regio's (Oost-Groningen, Zuid-Kennemerland en Amsterdam-Amstelland) haalt rond de 60 procent een diploma. Bij de andere leerwegen verschillen de regio's minder sterk van elkaar.

Doorstroom naar het mbo

Vrijwel alle leerlingen die een vmbo-b, vmbo-k of vmbo-g diploma halen, gaat daarna door naar het mbo. Bij de vmbo-t gediplomeerden gaat ongeveer een zesde door naar de havo. Het grootste gedeelte van de vmbo-b gediplomeerden gaat verder met een opleiding op niveau 2 van het mbo. Bij vmbo-k gediplomeerden is de spreiding wat groter. Een klein deel gaat door naar niveau 2, de overige gediplomeerden gaan naar niveau 3 of 4. In Twente komt het verhoudingsgewijs wat vaker voor dan elders dat vmbo-k gediplomeerden naar niveau 2 gaan. In de regio's Noord-Holland-Noord, Noord-Friesland, Friesland-Oost en Limburg-Zuid gaan meer dan de helft van vmbo-k gediplomeerden verder met een opleiding op niveau 3 van

het mbo. In de regio's Utrecht en Zeeuws-Vlaanderen gaan leerlingen uit vmbo-k verhoudingsgewijs vaak naar een opleiding op niveau 4.

Diplomerings

Van de leerlingen die na een vmbo-b diploma beginnen aan een opleiding op niveau 2 haalt zo'n 80 procent daadwerkelijk een diploma op dit niveau. Er is grofweg een tweedeling zichtbaar waarbij leerlingen uit het noordoosten van het land vaker een diploma halen dan leerlingen uit andere regio's. Ook bij de vmbo-k leerlingen zijn regionale verschillen zichtbaar in het mbo-diplomasucces. Op niveau 2 zijn leerlingen uit Zuid-West Friesland, Oost-Groningen en Noord-Oost Brabant het meest succesvol, op niveau voor leerlingen uit Oosterschelderegio, Midden-Brabant en Eem en Vallei en op niveau 4 voor leerlingen uit West-Friesland en de Achterhoek. Meer dan de helft van de vmbo-b gediplomeerden uit de Twente na het halen van een diploma op niveau 2 naar niveau 4. Dat is hiermee de regio waarmee dit het vaakst gebeurt. Bij de vmbo-k gediplomeerden die naar een niveau 2 opleiding gaan, wordt met name gestapeld in de regio's Noord-West Veluwe, Walcheren en Oosterschelderegio.

Hbo

Met een mbo 4 diploma kunnen leerlingen doorstromen naar het hbo. Leerlingen met een vmbo-b diploma uit Oost-Groningen die via stapelen op niveau 4 zijn gekomen, gaan vaker dan anderen naar het hbo. Van leerlingen met een vmbo-k diploma gaan met name leerlingen uit Amsterdam-Amstelland relatief vaak naar het hbo. Met name in het noorden komen vmbo-g gediplomeerden na het mbo nogal eens op het hbo terecht. Ongeveer tweederde van de vmbo-t gediplomeerden uit Noord- en Midden Drenthe die een mbo 4 diploma haalt gaat door naar het hbo. Dat is hiermee de hoogst scorende regio.

1. Inleiding

Over gelijke kansen is in de laatste jaren veel gepubliceerd. In de Staat van het Onderwijs wordt al enkele jaren getoond dat schooladviezen van kinderen met een gelijke toetsscore structureel verschillen voor leerlingen met theoretisch- en praktisch opgeleide ouders (Inspectie van het Onderwijs, 2019). Uit de Kansenaslas van het SEO volgt dat de regio waarin iemand opgroeit uiteindelijk ook grote invloed heeft op het inkomen als volwassene. Hieruit zou je kunnen concluderen dat de kansenongelijkheid in het onderwijs waarschijnlijk doorwerkt in de overstap naar de arbeidsmarkt (Ter Weel et al, 2021). Een deel van de regionale verschillen komt voort uit de bevolkingsopbouw. In een stedelijke omgeving zijn bijvoorbeeld meer theoretisch opgeleide ouders (Bouma en Ezzeroili, 2021). Dit heeft direct invloed op de onderwijskansen van kinderen in de regio omdat kinderen met theoretisch opgeleide ouders vaker een hoger schooladvies krijgen (Meijer, 2020). Leraren zijn hiertoe geneigd vanwege het idee dat kinderen thuis genoeg hulp kunnen krijgen als ze dat nodig hebben. Ook zijn er aanwijzingen dat ouders in landelijke gebieden wellicht eerder geneigd zijn om een lager advies voor hun kind te accepteren (Bouma en Ezzeroili, 2021). De discussie rondom kansenongelijkheid en onder advisering lijkt zich vooral in de Randstad af te spelen. Dit maakt het waarschijnlijk dat zowel ouders als docenten in de stedelijke gemeenten zich daar meer mee bezig houden. Ook kan de visie op advisering per school verschillen, het kan van de school afhangen of leerlingen over het algemeen onder- of overgeadviseerd worden.

Wat steeds duidelijker is geworden, is dat leren niet alleen een cognitief, maar ook een sociocultureel proces is (Van de Weerd, 2023). Al langer wordt onderkend dat er een hiërarchie in termen van prestige wordt onderscheiden waarin het werken met 'het hoofd' als waardevoller wordt gezien dan werken met 'de handen'. Jongeren die het vwo volgen en daarmee worden voorbereid op een universitaire studie beschouwen zichzelf als onderdeel van een elite terwijl leerlingen in de beroepskolom voornamelijk een afstand zien tot het bereiken van een echt 'hoge' positie (Van den Bulk, 2011). Wat echter minder bekend is, is dat dergelijke gevoelens mogelijk niet

¹ In dit rapport gebruiken we de termen theoretisch en praktisch om het opleidingsniveau aan te geven. In sommige gevallen, zoals bijvoorbeeld bij een schooladvies, ontkomen we er niet aan te spreken over laag en hoog om geen onnodig complexe tekstconstructies te krijgen.

over het gehele land voorkomen maar kunnen verschillen afhankelijk van de woonplaats.

In een eerder onderzoek hebben we de hypothese getoetst dat het in sommige gebieden de norm is dat je gaat studeren als je ook maar enigszins de kans hebt. In andere gebieden is juist de norm dat je zo snel mogelijk instroomt in de (regionale) arbeidsmarkt (Lepoeter en Fleur, 2025). Hieruit zagen we dat de toegang tot de universiteit in ieder geval voor een deel wordt bepaald door de plek waar iemands 'wiegje' staat. Je zou dit kunnen zien als een vorm van kansongelijkheid: een leerling heeft niet gekozen voor de woonplek maar zijn of haar toekomst wordt er wel door bepaald.

Dit onderzoek borduurt min of meer voort op dit eerdere onderzoek. Waar we echter in het eerdere onderzoek de weg naar het wo centraal stelden, kijken we in dit onderzoek expliciet naar de beroepskolom. De hoofdvraag die we beantwoorden is: *Verloopt de doorstroom binnen de beroepskolom anders voor leerlingen uit verschillende regio's?*

Om deze hoofdvraag te kunnen beantwoorden, geven we antwoord op de volgende subvragen:

- a) Verschillen regio's in het percentage leerlingen uit groep 8 dat een advies voor één van de leerwegen van het vmbo krijgt?
- b) Verschillen regio's in het percentage leerlingen dat daadwerkelijk een opleiding in het vmbo volgt?
- c) Verschillen regio's in de doorstroom van gediplomeerde vmbo-ers naar het mbo?
- d) Verschillen regio's in het hoogst behaalde mbo-diploma?
- e) Verschillen regio's in het aandeel leerlingen dat doorstroomt naar het hbo?

Hierbij maken we onderscheid tussen de verschillende leerwegen in het vmbo. Waar mogelijk kijken we hierbij naar de afdeling waarin de leerling onderwijs volgt. Binnen het mbo kijken we naar de sectorkamer waarin de opleiding valt.

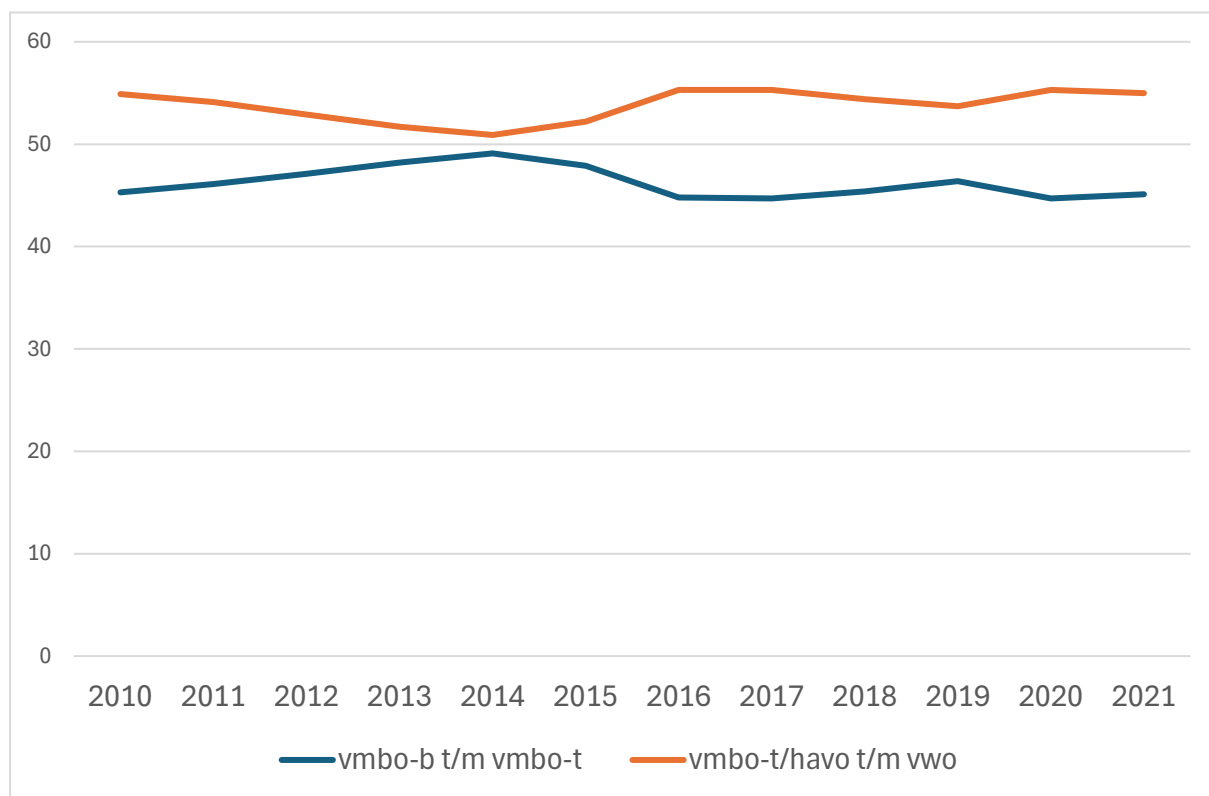
2. Resultaten

2.1 Definitieve adviezen en toetsadviezen van leerlingen uit groep 8

In groep 8 van de basisschool krijgen leerlingen een advies voor een opleiding in het voortgezet onderwijs. Dit kan een enkelvoudig advies of een dubbel advies zijn. Ruwweg zijn er elf adviezen mogelijk. In figuur 1 hebben we deze geclusterd in twee groepen een 'puur' vmbo-advies bestaande uit de adviezen (vmbo-b, vmbo-b/k, vmbo-k, vmbo-k/gt en vmbo-gt) en een avo-advies (vmbo-gt/havo, havo, havo/vwo en vwo). Bijna de helft van de leerlingen krijgt een 'puur' vmbo-advies. Dit aandeel liep tussen 2010 en 2014 iets op om in de jaren daarna weer naar de 45 procent te gaan.

Figuur 1.

Definitief advies in groep 8, in twee clusters

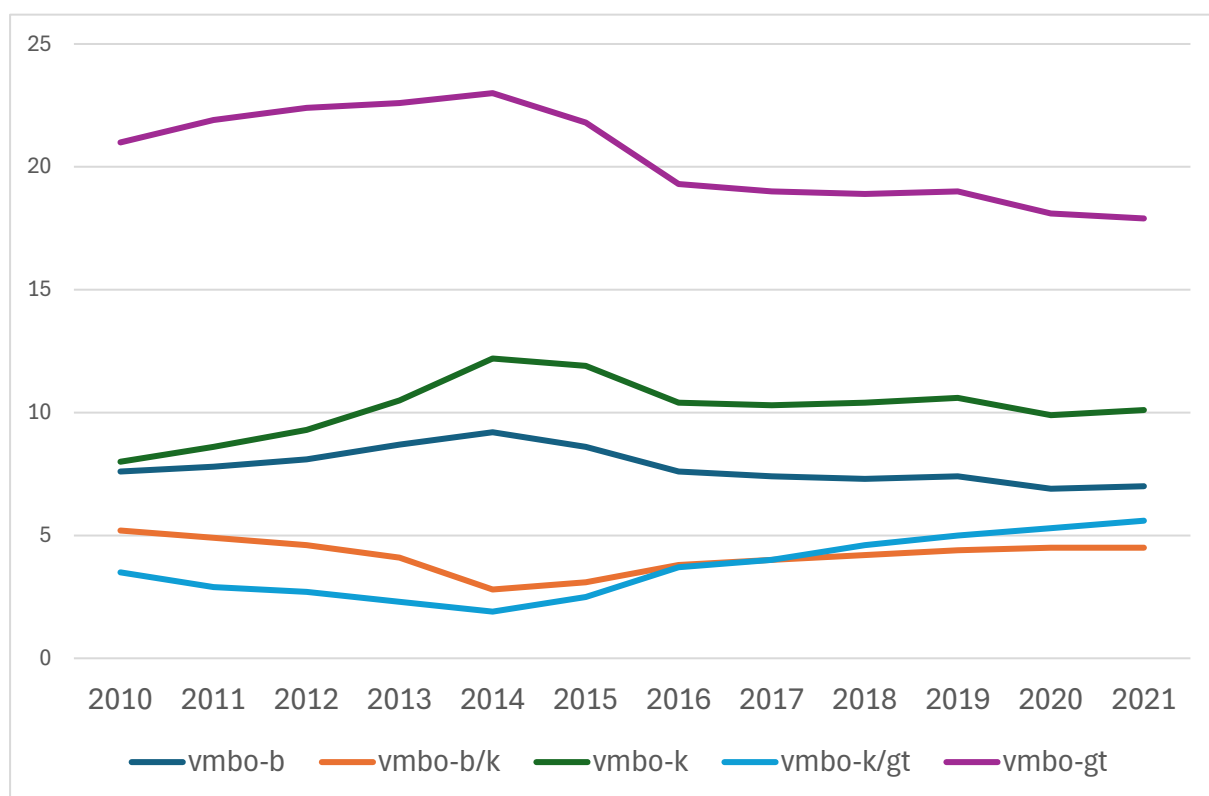

In figuur 2 is het definitieve advies voor het vmbo-cluster uitgesplitst. Het grootste deel van de leerlingen krijgt een advies vmbo-gt. Het aandeel leerlingen dat dit advies krijgt, is sinds 2015 iets afgenomen tot minder dan een vijfde van alle adviezen.

Figuur 2.

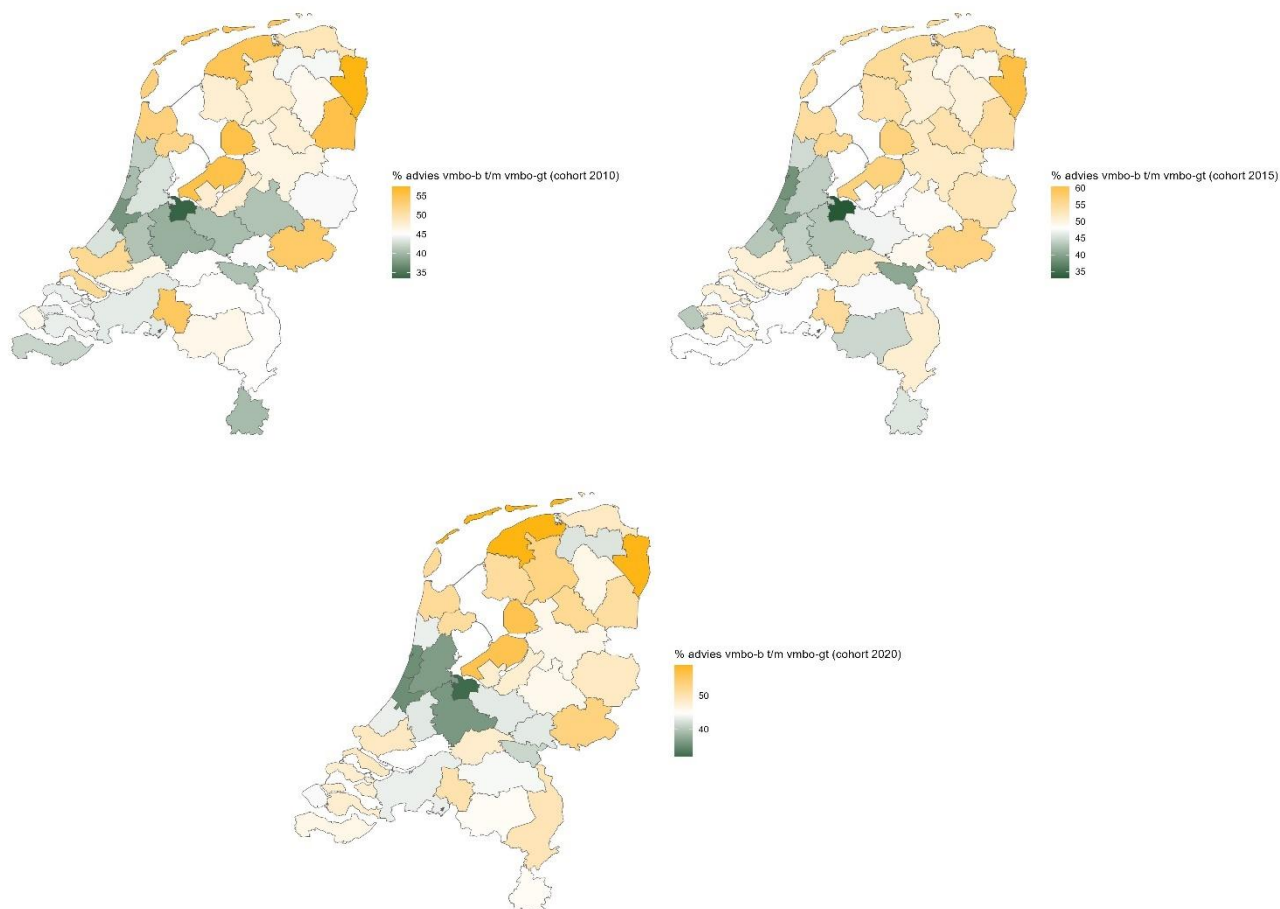
Definitief vmbo-advies in groep 8, uitgesplitst naar het specifieke advies, als percentage van alle adviezen

Voor drie cohorten (2010, 2015 en 2020) geven we in figuur 3 de regionale verdeling. Er zijn duidelijke verschillen tussen de regio's als het aankomt op de gegeven adviezen. In verschillende regio's in het noorden, maar bijvoorbeeld ook in Rotterdam-Rijnmond, Midden- en West Brabant en de Achterhoek krijgt meer dan de helft van de leerlingen een vmbo-advies. In grote delen van de Randstad, en Gelderland krijgt ongeveer een derde van de leerlingen een dergelijk advies. Hoewel er wat kleine verschillen zijn, is het patroon in de drie verschillende jaren vrijwel gelijk.

Figuur 3.

Definitief vmbo-advies in groep 8, als percentage van alle adviezen

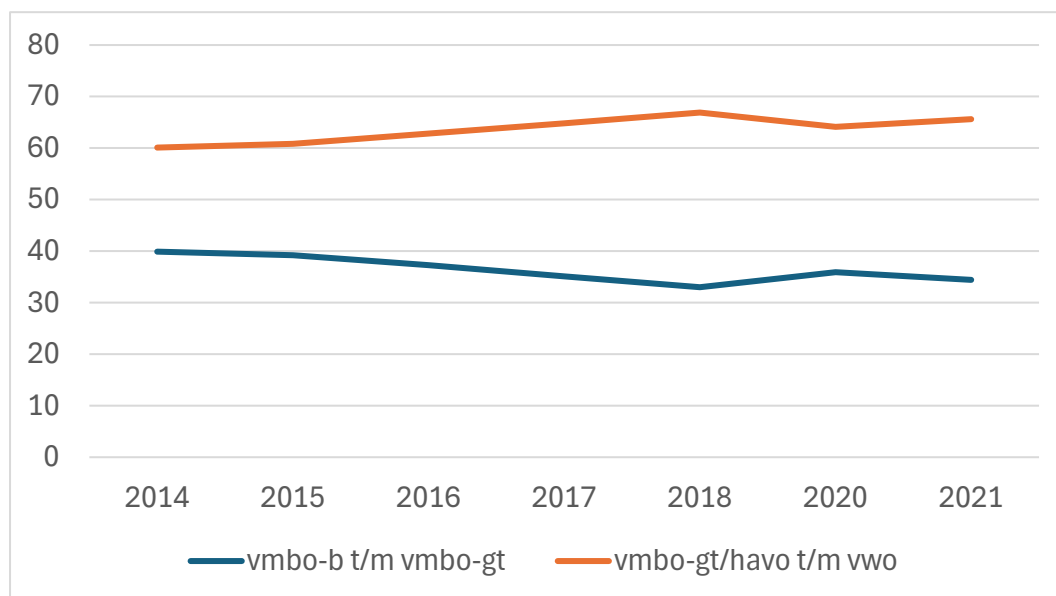

In 2014 haalde twee op de vijf leerlingen een toetsscore die overeen komt met een advies vmbo-b, vmbo-b/k, vmbo-k, vmbo-k/gt of vmbo-gt. Tweederde van de leerlingen was het advies vmbo-gt/havo, havo, havo/vwo of vwo. Tot en met 2018 neemt het aandeel toetsadviezen in de laatste categorie toe. In 2019 hebben de leerlingen vanwege de Covidpandemie geen eindtoets gemaakt. In de twee volgende jaren neemt het aandeel leerlingen dat een vmbo-advies krijgt weer iets toe.

Figuur 4.

Toetsadvies in groep 8, in twee categorieën

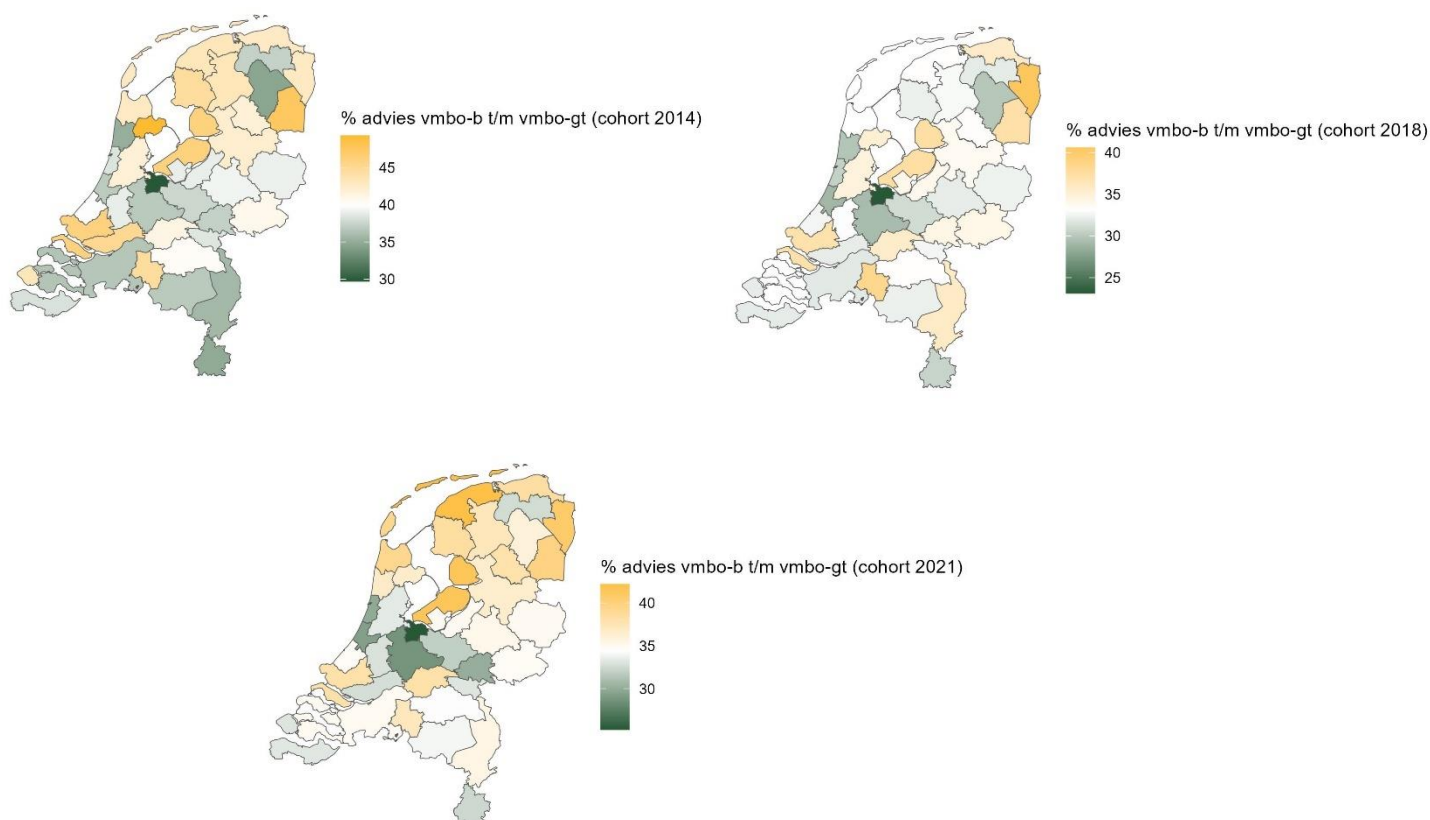
De ontwikkelingen pakken in de verschillende regio's op een andere manier uit. In 2014 is ruwweg een tweedeling te zien waarbij het ruwweg zo is dat leerlingen in noordelijke regio's vaker en leerlingen in de zuidelijke regio's minder vaak dan gemiddeld een vmbo-toetsadvies halen. Zo zwart-wit ligt de tegenstelling net niet helemaal. Leerlingen in Rotterdam-Rijnmond, Zuid-Holland-Zuid, Midden Brabant en Walcheren halen wat vaker dan gemiddeld een toetsscore die overeenkomt met een vmbo-advies en leerlingen in Noord en Midden-Drenthe, Noord-Kennemerland, Zuid-Kennemerland en IJmond en Centraal en Westelijk Groningen halen juist minder vaak een score die overeenkomt met een advies vmbo. De regio Gooi- en Vechtstreek springt er nadrukkelijk uit. Hier halen leerlingen minder vaak dan gemiddeld een vmbo-toetsadvies.

Landelijk gezien, is 2018 het jaar waarin het percentage vmbo-toetsadviezen het laagst is. Hierdoor verdwijnen de regionale verschillen in belangrijke mate. Het percentage vmbo-toetsadviezen zit bij veel regio's rond het landelijk gemiddelde en de noord-zuid lijn is grotendeels verdwenen. In Oost-Groningen en Midden-Brabant halen in 2018 leerlingen verhoudingswijs het vaakst een vmbo-toetsadvies. In Gooi- en Vechtstreek en in iets mindere mate in Utrecht, Zuid-Holland Noord, Noord- en Midden Drenthe en Noord-Kennemerland halen leerlingen verhoudingsgewijs het minst vaak een vmbo-toetsadvies.

In 2021 is landelijk het aandeel vmbo-toetsadviezen weer wat toegenomen. Dit zorgt er direct voor dat er weer ruwweg een verschil zichtbaar is tussen de noordelijke en de zuidelijke regio's.

Figuur 4.

Toetsadvies in groep 8, aandeel leerlingen met een score die correspondeert met een vmbo-advies

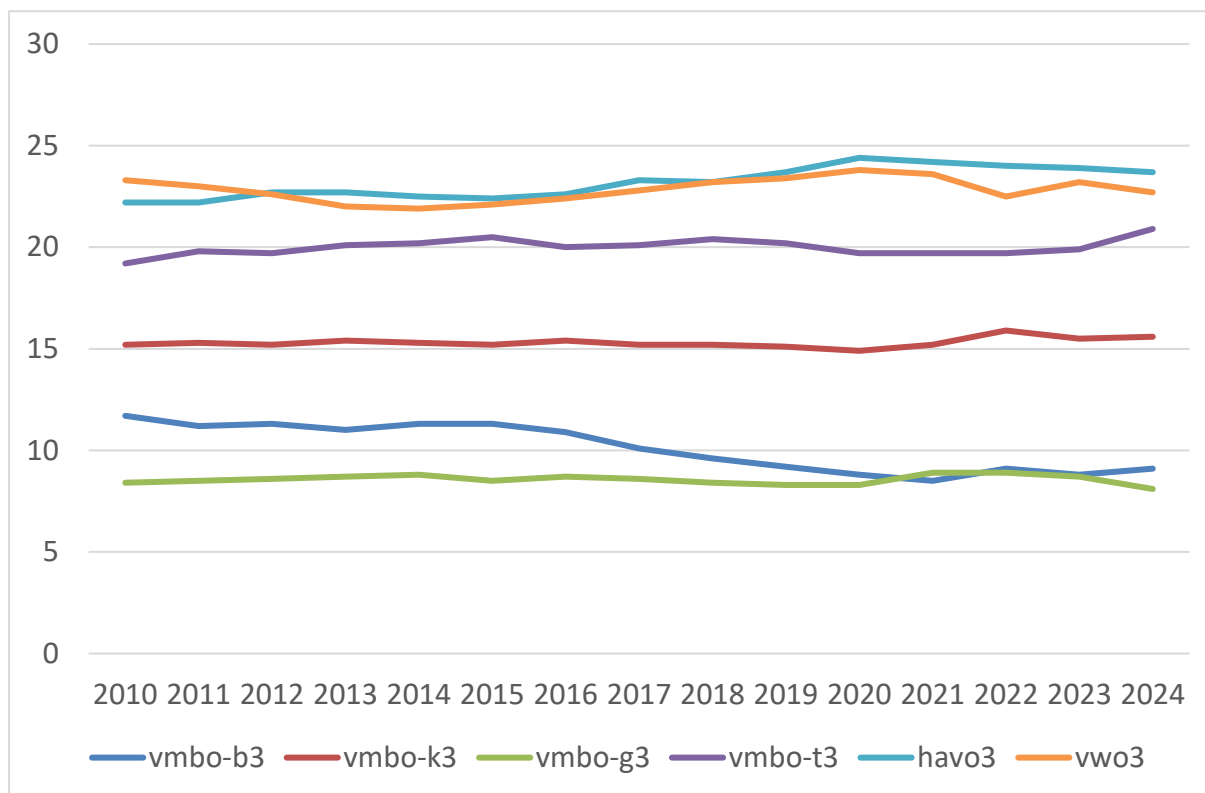
2.2 Leerlingen in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs

Vanaf het derde leerjaar is op betrouwbare wijze vast te stellen op welk niveau in het voortgezet onderwijs een leerling onderwijs volgt. (In de eerste twee leerjaren wordt in ieder geval een deel van de leerlingen ingeschreven in een gecombineerde brugklas). Bijna de helft van de leerlingen zit in het derde leerjaar op de havo of het vwo. Ongeveer een vijfde zit in vmbo-t en zo'n 15 procent van alle vo-leerlingen zit in het derde leerjaar op vmbo-k. Het aandeel leerlingen dat in het derde leerjaar vmbo-b volgt neemt sinds 2010 af. Inmiddels zijn de leerwegen vmbo-b en vmbo-g in het derde leerjaar ongeveer even groot.

Figuur 5.

Onderwijspositie in leerjaar 3, in procenten van alle leerlingen in leerjaar 3 van het vo

Er zijn duidelijke verschillen zichtbaar tussen de regio's. Terwijl in 2010 landelijk ongeveer één op de acht leerlingen (12%) naar vmbo-basis ging, geldt dit in sommige regio's (Noord-Groningen en Eemsmond en Noord-Holland-Noord voor bijna een vijfde van de leerlingen (ruim 18%). In Zuid-Holland Oost, Eem en Vallei en Zuid-West Drenthe komt ongeveer acht procent van de leerlingen in het derde leerjaar van vmbo-basis.

Terwijl landelijk ongeveer 15 procent van alle leerlingen in het derde leerjaar vmbo-k terecht komt, geldt dat in Flevoland, Zuid-Oost Drenthe en Oost-Groningen voor meer dan een vijfde van de leerlingen. In Gooi- en Vechtstreek (7%) en Zuid-Kennemerland en IJmond (9%) komen leerlingen naar verhouding het minst in een vmbo-k leerweg.

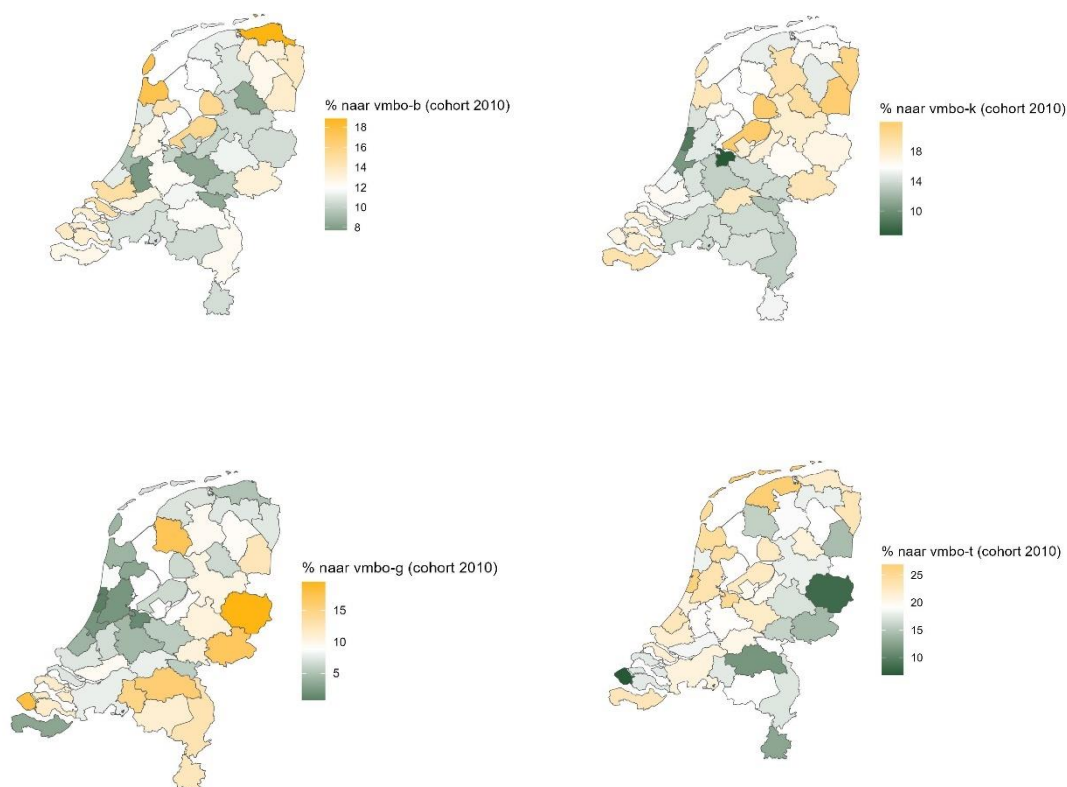
De leerweg vmbo-g kent een grote spreiding. Landelijk gaat ongeveer acht procent van alle leerlingen naar vmbo-g. In de regio's Twente (20%), Walcheren (18%), Zuid-West Friesland (17%), Achterhoek (eveneens 17%) en Noord-Oost-Brabant (16%) is dit echter een uitgesproken populaire leerweg. Leerlingen uit de regio's Zuid-Kennemerland en IJmond en

Gooi en Vechtstreek vinden zelden tot nooit (ongeveer 1%) de weg naar een opleiding op niveau vmbo-g.

In Friesland-Noord, Zuid-Kennemerland en IJmond en Gooi en Vechtstreek gaat meer dan een kwart van alle leerlingen in het derde leerjaar naar een opleiding op vmbo-t niveau. Dit is verhoudingsgewijs ruim drie maal zo vaak als leerlingen uit Walcheren (7%) en Twente (8%).

Figuur 6a.

Aandeel leerlingen in leerjaar 3 van het vmbo in 2010, naar leerweg, in procenten van alle leerlingen in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs

De verschillen die zich in 2010 al aftekenden, hebben zich in de latere jaren doorgezet. In 2010 gaat landelijk nog acht procent van alle leerlingen naar vmbo-b. Deze leerweg is nog steeds relatief populair in Zeeuws-Vlaanderen en Oost-Groningen waar verhoudingsgewijs twee keer zo vaak als gemiddeld leerlingen een vmbo-b opleiding volgen. Met name in het

noordelijk deel van de Randstad, delen van Gelderland en Centraal en Westelijk Groningen gaan weinig leerlingen naar vmbo-b.

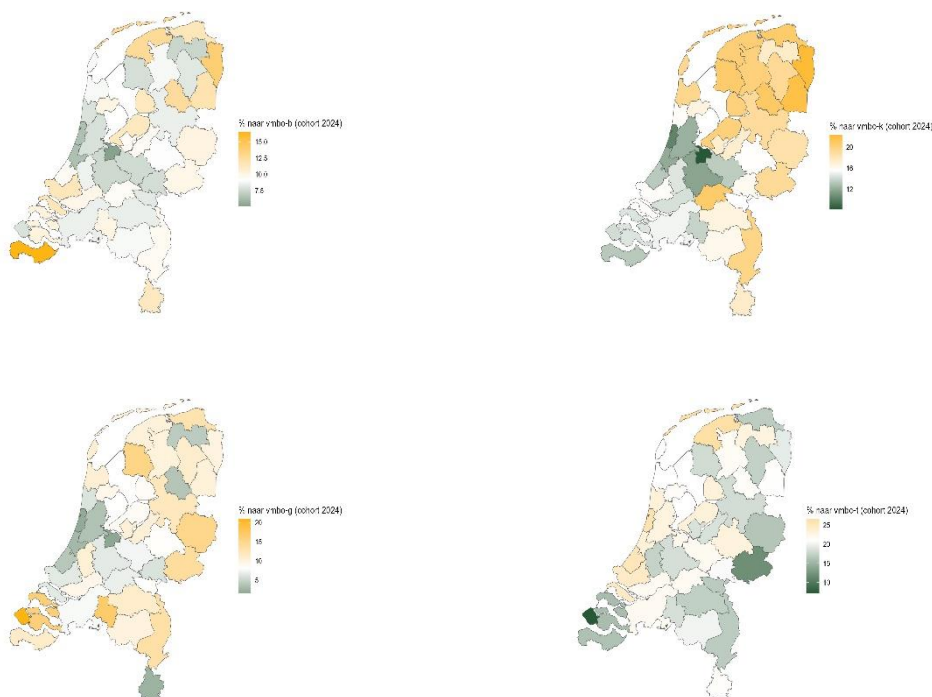
Vmbo-k laat een duidelijke tweedeling zien. Leerlingen uit de Randstad, Zeeland en het westelijk deel van Brabant volgen minder vaak dan gemiddeld een opleiding in deze leerweg. In het noorden van Nederland is dit juist een populaire leerweg.

Vmbo-g is vooral populair op Walcheren, in Midden-Brabant en Oosterschelderegio waar een vijfde tot een zesde van de leerlingen naar deze leerweg gaan. In Gooi en Vechtstreek, Zuid-Kennemerland en IJmond, Gewest Zuid-Limburg en Zuid-Holland-Noord volgen relatief weinig (2 tot 3%) leerlingen een opleiding in deze leerweg,

Landelijk gaat iets meer dan 20 procent van alle leerlingen naar vmbo-t. Veel regio's zitten rond dit landelijk gemiddelde, waardoor de verschillen minder sterk zijn dan bij de andere leerwegen. In de regio's Friesland Noord, Zuid-Kennemerland en IJmond en Haaglanden/Westland gaat meer dan een kwart van de leerlingen naar vmbo-t. In Walcheren (7%) in de Achterhoek (11%) wordt deze leerweg verhoudingsgewijs het minst gevonden.

Figuur 6b.

Aandeel leerlingen in leerjaar 3 van het vmbo in 2024, naar leerweg, in procenten van alle leerlingen in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs

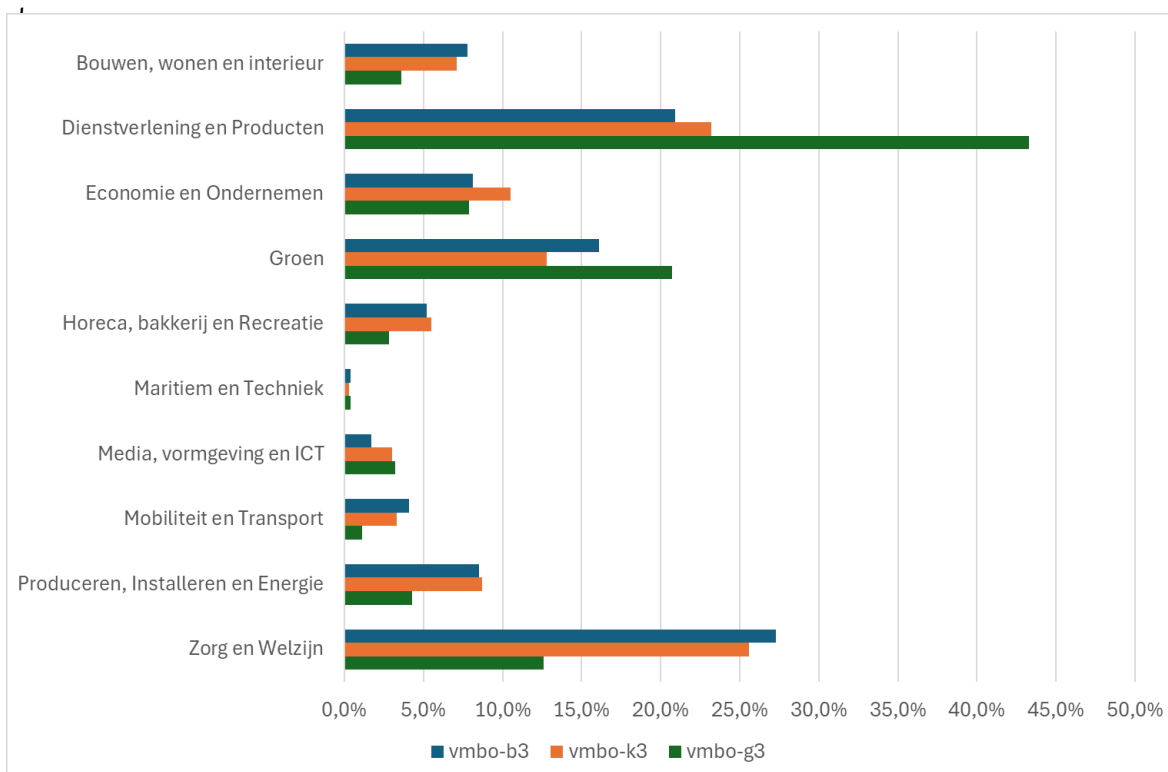

Leerlingen in de basis-, kader- en gemengde leerweg van het vmbo kiezen uiterlijk aan het eind van het 2e leerjaar voor een profiel. In de basisberoepsgerichte, de kaderberoepsgerichte en de gemengde leerweg zijn er 10 profielen. Ongeveer een kwart van de leerlingen in vmbo-b en vmbo-k kiest voor een profiel zorg en welzijn. Dat is hiermee het meest gekozen profiel in deze leerwegen. Bij leerlingen vmbo-g kiest bijna de helft voor het profiel Dienstverlening en Producten.

Figuur 7.

Aandeel leerlingen vmbo-b, vmbo-k en vmbo-g in 2024 dat een bepaald profiel volgt, naar

In Bijlage 1 hebben we aangegeven welk deel van de vmbo-leerlingen in de leerwegen basis, kader en gemengd kiest voor een bepaald profiel. Deze keuze varieert sterk per regio. We beschrijven hieronder per leerweg de duidelijkste verschillen.

Landelijk doet ongeveer een kwart van de leerlingen in vmbo-b een opleiding binnen het profiel zorg en welzijn. In de regio Noord-Groningen en Eemshaven kiest echter bijna tweevijfde (38%) voor dit profiel terwijl in de regio Walcheren zo'n vier procent

van de leerlingen hiervoor kiest. Ongeveer een vijfde van de vmbo-basis leerlingen doet een opleiding in het profiel Dienstverlening en Producten. In Walcheren volgt echter meer dan de helft (61%) van alle vmbo-b leerlingen dit profiel en in Midden-Brabant de helft. In Zuid-Holland-Zuid en in Twente volgt zes procent van de vmbo-b leerlingen een opleiding in dit profiel. Iets meer dan een achtste (13,4%) van alle vmbo-b leerlingen doet een opleiding in het profiel groen. In Noord- en Midden-Drenthe is dit met afstand het profiel dat het meest wordt gekozen (48%). In Flevoland, Walcheren, Zeeuws-Vlaanderen en Oost-Groningen wordt dit profiel door aanzienlijk minder leerlingen gekozen (0-2%). Het profiel economie en ondernemen wordt door leerlingen in de regio Zuid-Kennemerland en IJmond aanzienlijk vaker gekozen dan gemiddeld (29% vs 12%). In Walcheren en de Kop van Noord-Holland is dit profiel minder populair bij de leerlingen (2%).

Vmbo-k leerlingen in de regio's Gewest Limburg-Noord, Noord-West Veluwe, Zuid-Limburg en Noord-Groningen Eemsmond doen vaker een opleiding binnen het profiel Zorg en Welzijn; met name in Walcheren wordt zelden voor dit profiel gekozen. Het overgrote deel van de leerlingen uit Walcheren (73%) kiest voor het profiel Dienstverlening en Producten. Dit profiel is eveneens populair bij leerlingen in Flevoland (46%) en Zeeuws Vlaanderen (43%). In Zuid-Holland Zuid (6%) en Twente (8%) gaan verhoudingsgewijs weinig leerlingen die profiel doen. In Zuid-Kennemerland en IJmond doet ruim een derde van de vmbo-k leerlingen een opleiding in het profiel Economie en Ondernemen. In Walcheren en de Kop van Noord-Holland vinden de leerlingen de weg naar dit profiel aanzienlijk minder vaak. Een opleiding groen is voornamelijk in trek bij leerlingen uit Noord- en Midden-Drenthe (28%) en Noord-Kennemerland (27%). In Oost-Groningen, Zeeuws-Vlaanderen, Walcheren en Arnhem gaat één of twee procent van de vmbo-k leerlingen naar dit profiel.

Landelijk gezien volgen verhoudingsgewijs veel leerlingen (58%) vmbo-g het profiel Dienstverlening en Producten. Hierbij zijn grote verschillen zichtbaar tussen de regio's. In de regio's Walcheren (94%), Arnhem(94%), Noord-Oost Brabant (90%), Eijk van Nijmegen (88%), Noord-West Veluwe (87%), Gewest Zuid-Limburg (82%) en Oosterschelderegio (81%) wordt dit profiel door erg veel leerlingen vmbo-g gevolgd. In de regio's Zuid-Kennemerland en IJmond, Zuid-Holland Noord, Noord-Groningen en Eemsmond en West-Friesland doet slechts één of twee procent van de leerlingen dit profiel. In Zuid-West Drenthe volgt ongeveer 92 procent van de leerlingen het profiel groen. Ook in Friesland Noord (62%) en Noord- en Midden Drenthe is dit profiel populair.

2.3 Eerstbehaalde diploma's vmbo

Van de leerlingen die in 2017 in leerjaar 3 zat, haalt bijna vijf op de zes (83,6%) ook een diploma op dat niveau. Acht procent vaalt een diploma op een lager niveau en eveneens bijna acht procent haalt helemaal geen diploma. Een diploma op een hoger niveau wordt slechts zelden gehaald.

Uiteraard hangt het niveau waarop de leerling in het derde leerjaar zat hiermee samen. Leerlingen die in het derde leerjaar van vmbo-b of de havo zaten halen verhoudingsgewijs vaak geen diploma in het vo. Van de leerlingen die in vwo3 zaten haalt bijna een vijfde een diploma op een lager niveau.

Overigens wil het niet zeggen dat de vmbo-b leerlingen die geen vo-diploma halen, vervolgens voortijdig schoolverlater worden. Het grootste deel gaat ongediplomeerd naar het mbo. Van de vmbo-b leerlingen die geen vo diploma halen, haalt een derde een mbo-1 diploma, ruim een kwart een mbo-2 diploma en ruim vijf procent een diploma op niveau 3 of 4.

Tabel 1.

Behaald diploma door leerlingen die in het derde leerjaar van het vo zaten in 2017.

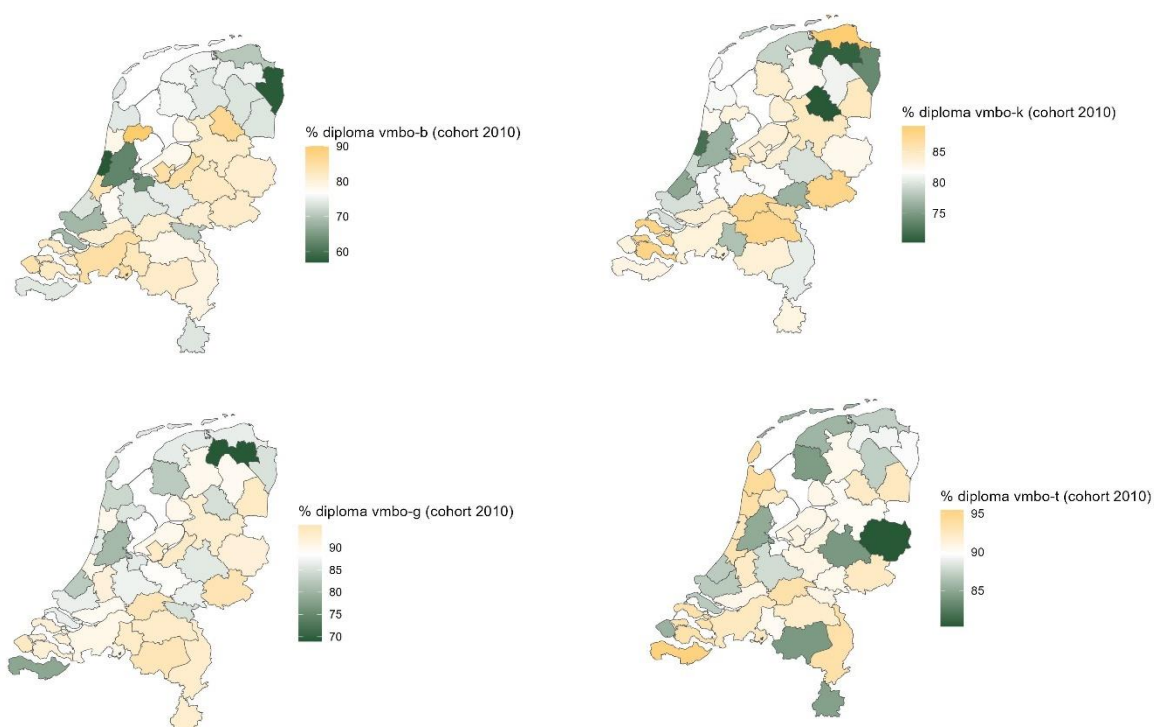
	Diploma op zelfde niveau	diploma hoger niveau	diploma lager niveau	geen diploma
vmbo-b3	79,4%	3,5%		17,1%
vmbo-k3	86,4%	0,6%	6,3%	6,7%
vmbo-g3	92,1%	0,1%	4,2%	3,6%
vmbo-t3	92,8%	0,4%	1,7%	5,1%
havo3	78,7%	0,7%	8,6%	12,1%
vwo3	77,1%		19,6%	3,3%
totaal	83,6%	0,7%	8,1%	7,6%

In de verschillende regio's verschilt het aandeel leerlingen uit het derde leerjaar dat op hetzelfde niveau een diploma behaalt. Ter illustratie laten we in figuur 8 de leerlingen zien die in 2010 in het derde leerjaar van één van de leerwegen van het vmbo zaten. De spreiding is relatief groot bij leerlingen die in het derde leerjaar

vmbo-b zitten. In sommige regio's (met name in het zuiden en het oosten) haalt ongeveer 90 procent van de leerlingen het diploma. In andere regio's (oost-Groningen, Zuid-Kennemerland en Amsterdam-Amstelland) haalt rond de 60 procent een diploma. Bij de andere leerwegen verschillen de regio's minder sterk van elkaar. De patronen blijven in de latere jaren vrijwel gelijk.

Figuur 8

Percentage leerlingen dat een diploma haalt op het niveau waarin ze in het derde leerjaar zaten, per regio

Het grootste gedeelte van de leerlingen (95% of meer) die een diploma vmbo-b, vmbo-k of vmbo-g haalt gaat verder met een opleiding op mbo-niveau. Ongeveer een zesde van de leerlingen met een diploma vmbo-t gaat daarna verder in het voortgezet onderwijs op havo-niveau.

Tabel 2.

Doorstroom van leerlingen na het behalen van een diploma in het voortgezet onderwijs

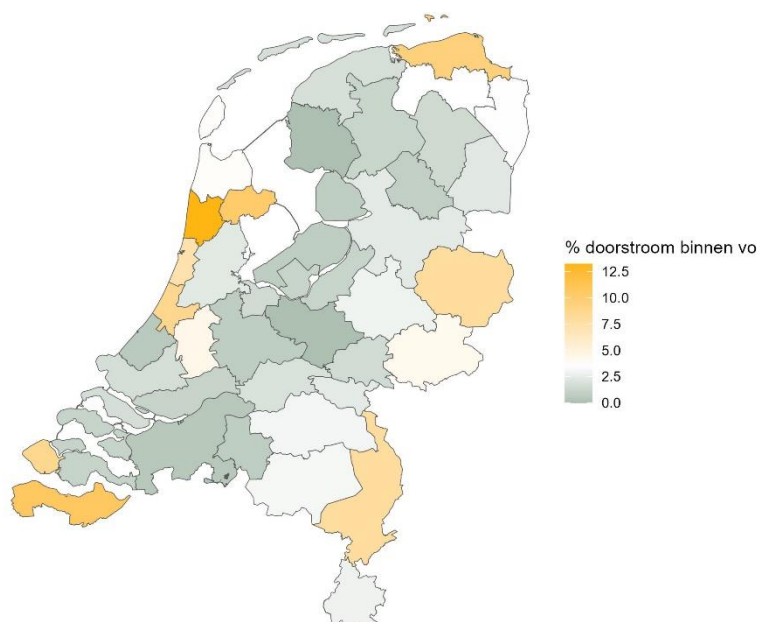
	uit onderwijs	vo-vo	vo-mbo	vo-hbo	vo-wo
vmbo-b	2,5%	3,0%	94,5%		
vmbo-k	1,6%	0,4%	98,0%		

vmbo-g	0,9%	3,1%	96,0%
vmbo-t	1,3%	16,2%	82,4%

Het komt sporadisch voor dat leerlingen vanuit vmbo-b na het halen van een diploma doorgaan met een opleiding vmbo-k (3%). Deze stroom komt slechts in een betrekkelijk klein aantal regio's voor. Naar verhouding gaan vmbo-b gediplomeerden uit Noord-Kennemerland, Zeeuws-Vlaanderen en West-Friesland vaker door naar vmbo-k dan andere leerlingen.

Figuur 9a.

Gediplomeerden vmbo-basis die doorstromen naar vmbo-k

In Bijlage 2, hebben we de doorstroom vanuit de leerwegen vmbo-basis, vmbo-kader en vmbo-gemengd gegeven, uitgesplitst naar afdeling. Het grootste gedeelte van de vmbo-b gediplomeerden gaat verder met een opleiding in het mbo. Het verschil tussen leerlingen uit de verschillende afdelingen is vrij klein. Hoogstens valt op dat leerlingen vanuit de afdeling Media, Vormgeving en ICT wat minder vaak naar het mbo gaan dan andere gediplomeerden uit deze leerweg. Leerlingen die een diploma vmbo-k of vmbo-g gaan vrijwel altijd door met een opleiding in het mbo. Hierbij zijn geen wezenlijke verschillen zichtbaar tussen de verschillende afdelingen

Leerlingen die een diploma vmbo-basis hebben gehaald gaan vrijwel altijd (96%) door met een mbo-opleiding op niveau 2. Slechts een enkele keer krijgt een leerling toegang tot een opleiding op niveau 3. Dit komt relatief het meest voor bij leerlingen uit de (kleine) afdeling Maritiem en Techniek.

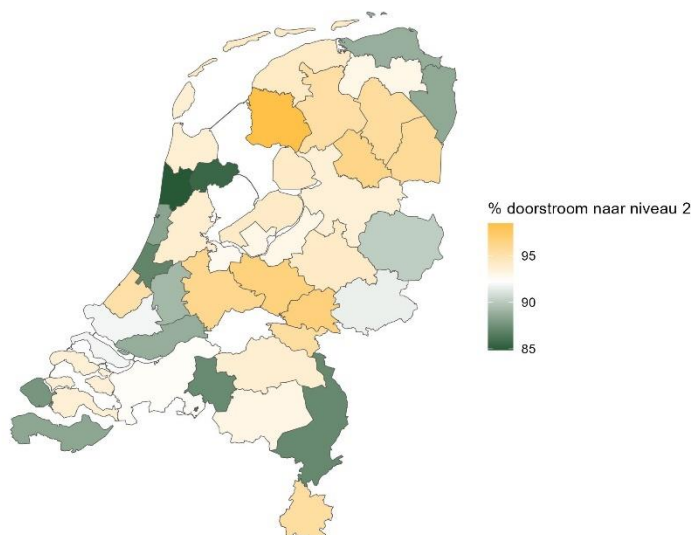
Leerlingen die een diploma vmbo-kader halen, gaan in ruime meerderheid naar een mbo-opleiding op niveau 4 (51%) of niveau 3 (41%). Vanuit de afdelingen Mobiliteit en Transport en Bouwen, Wonen en Interieur gaan leerlingen relatief nog het meest naar niveau 2. Leerlingen vanuit de afdelingen Media, Vormgeving en ICT en Economie en Ondernemen gaan in ruime meerderheid verder op niveau 4 van het mbo.

Leerlingen die een diploma vmbo-gemengd halen, stromen doorgaans door naar een opleiding op niveau 4 (83%). Vanuit de afdelingen Mobiliteit en Transport, Produceren, installeren en Energie en Bouwen, Wonen en Interieur gaan gediplomeerden relatief nog wel eens verder met een opleiding op niveau 3.

In het midden en noorden van het land gaan leerlingen met een diploma vmbo-b vrijwel altijd verder met een niveau 2 opleiding. Met name in Noord-Holland (West-Friesland en Noord-Kennemerland) komen vmbo-b gediplomeerden nog wel eens op een ander niveau terecht.

Figuur 9b.

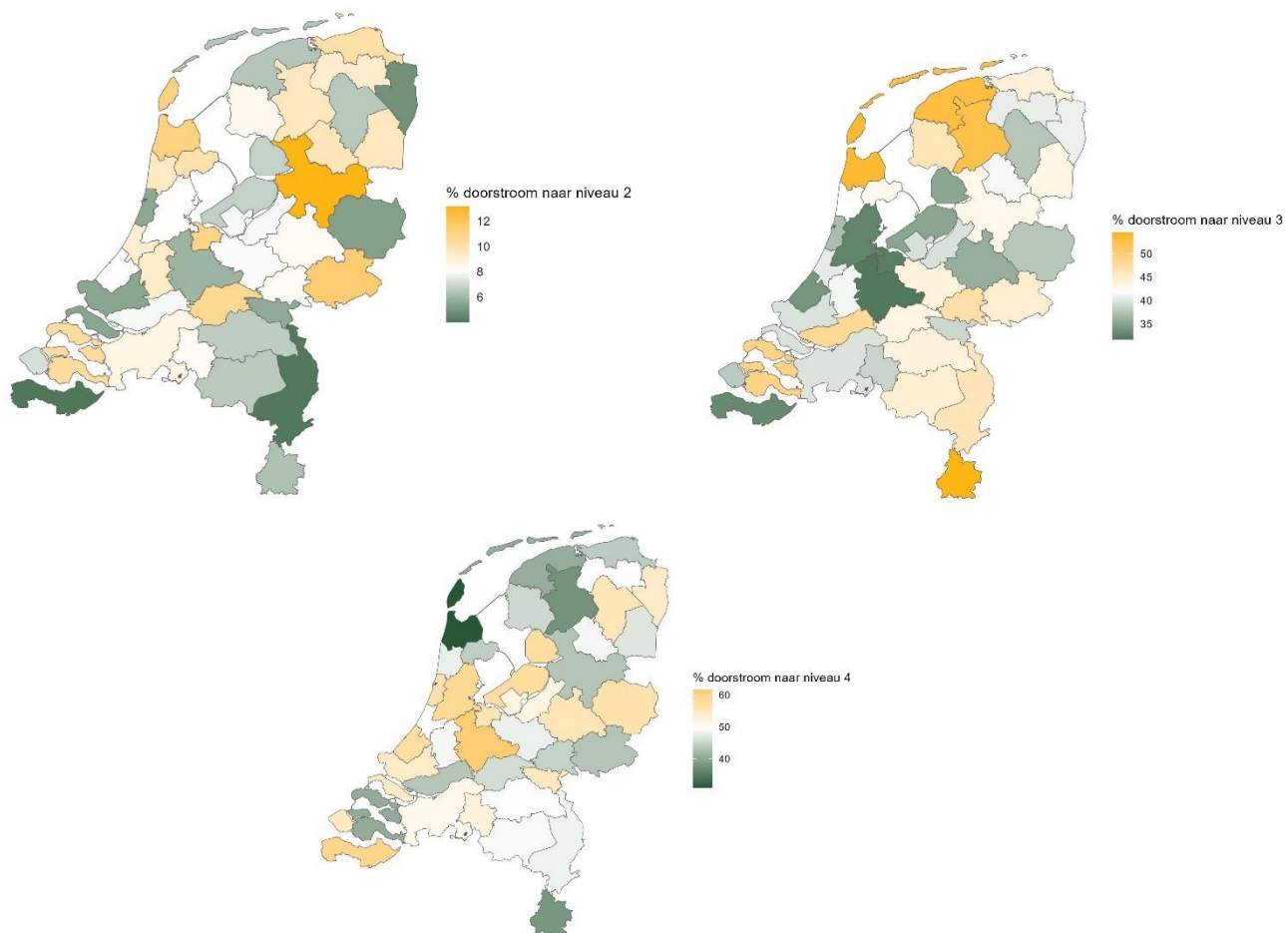
Gediplomeerden vmbo-basis die doorstromen naar een niveau 2 opleiding in het mbo

Leerlingen met een vmbo-k diploma gaan in de praktijk zowel naar opleidingen op niveau 2, 3 als 4. De laatste jaren neemt de doorstroom naar niveau 2 steeds verder af en gaan deze gediplomeerden vaker naar niveau 3 en 4. Hierbij zijn duidelijk verschillen tussen de regio's. Zo gaan vmbo-k gediplomeerden in de regio Twente relatief vaak naar niveau 2 terwijl gediplomeerden in Zeeuws-Vlaanderen en Noord-Limburg hier niet of vrijwel niet naar toe gaan. In de regio's Noord-Holland-Noord, Noord-Friesland, Friesland-Oost en Limburg-Zuid gaan meer dan de helft van vmbo-k gediplomeerden verder met een opleiding op niveau 3 van het mbo. In de regio's Amsterdam-Amstelland, Utrecht en Zeeuws-Vlaanderen gaat minder dan een derde van de vmbo-k gediplomeerden naar niveau 3. In de regio's Utrecht en Zeeuws-Vlaanderen gaan leerlingen uit vmbo-k verhoudingsgewijs vaak naar een opleiding op niveau 4, terwijl met name gediplomeerden uit de regio Noord-Holland Noord minder vaak naar het hoogste mbo-niveau doorstromen.

Figuur 10.

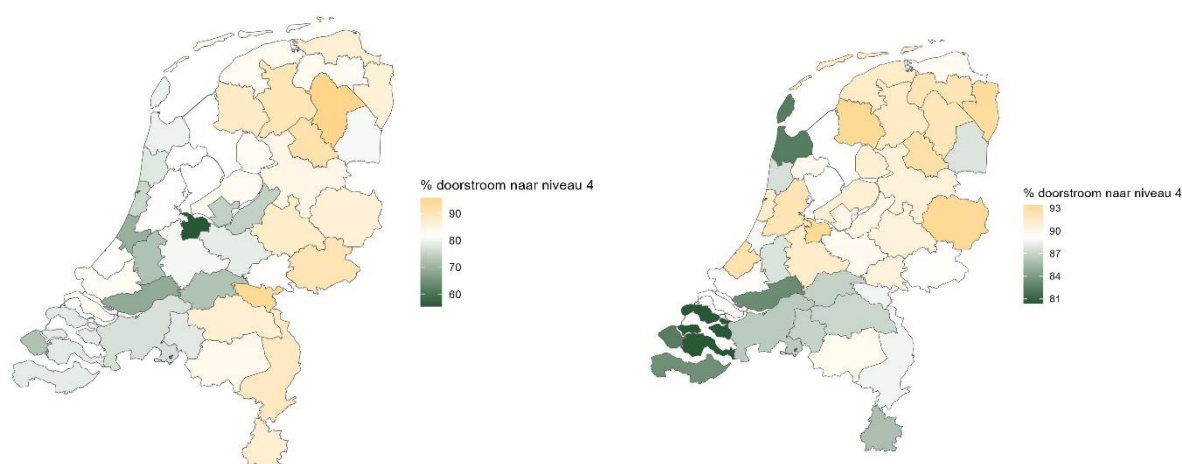
Gediplomeerden vmbo-kader die doorstromen naar opleidingen in de niveaus 2, 3 of 4 in het mbo

Leerlingen met een vmbo g of vmbo t diploma die naar het mbo gaan, stromen in sterke mate in in een opleiding op niveau 4. Hierbij zijn regionale verschillen zichtbaar. Bij leerlingen met een vmbo-g diploma is er een scheiding tussen de oostelijke en westelijke regio's waarbij de oostelijke regio's vaker dan gemiddeld naar niveau 4 gaan. Bij leerlingen met een vmbo-t diploma is juist sprake van een onderscheid tussen de noordelijke en de zuidelijke regio's. Hier gaan leerlingen uit regio's die wat noordelijker liggen vaker dan gemiddeld naar niveau 4 en leerlingen uit regio's die zuidelijker liggen minder vaak dan gemiddeld.

Figuur 11.

Gediplomeerden vmbo-gemengd (links) of theoretisch (rechts) die doorstromen naar opleidingen in niveau 4 van het mbo

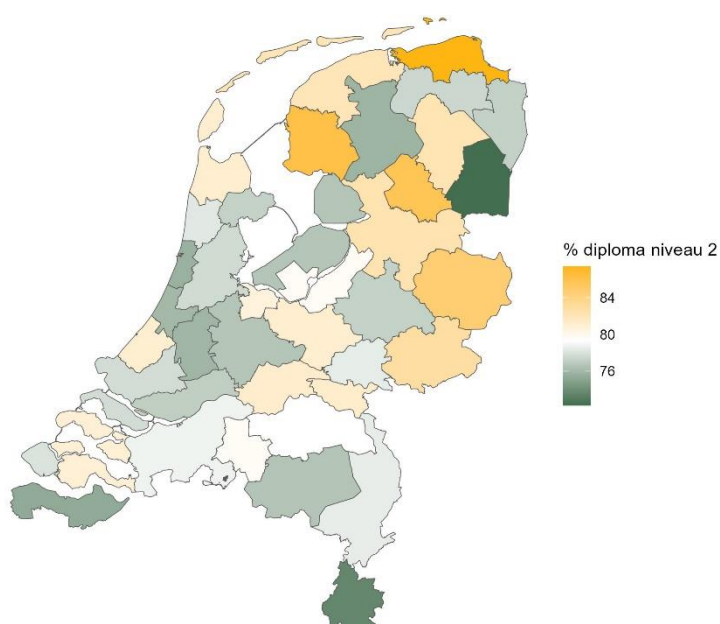

2.5. Diplomerings van mbo-ers

Van de leerlingen die na een vmbo-b diploma beginnen aan een opleiding op niveau 2 haalt zo'n 80 procent daadwerkelijk een diploma op dit niveau. Grofweg kan worden gesteld dat leerlingen uit het noordoosten van het land vaker een diploma halen dan leerlingen uit andere regio's.

Figuur 12.

Vmbo-b gediplomeerden die een diploma op niveau 2 behalen.

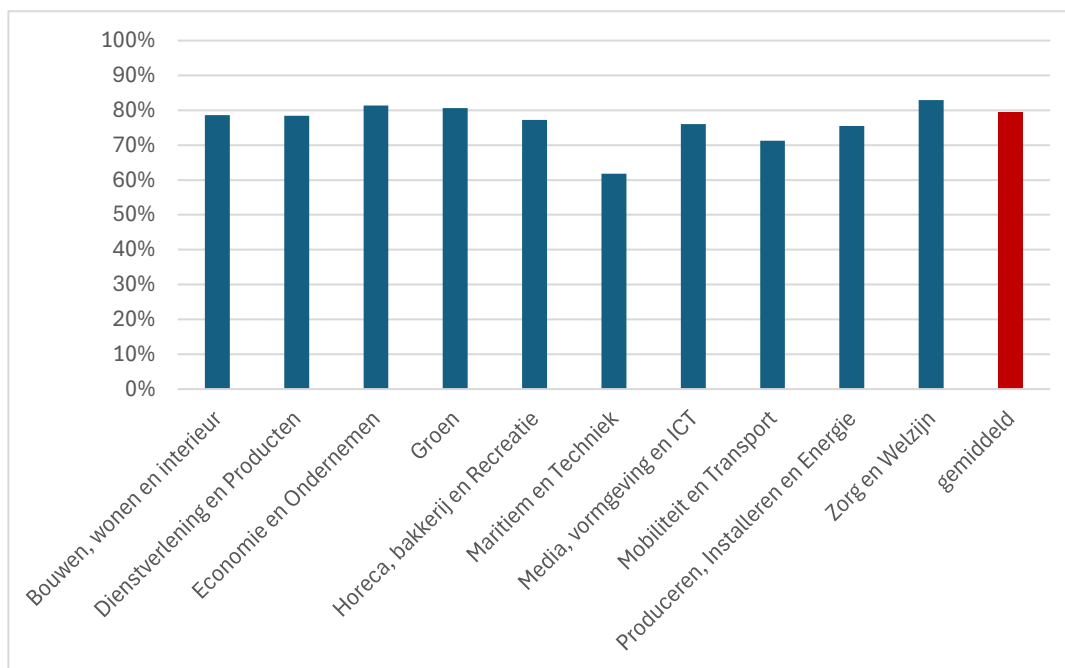
De verschillen tussen de meeste afdelingen zijn relatief klein. Hoogstens valt op dat leerlingen die uit de afdeling Maritiem en Techniek, en in iets mindere mate Mobiliteit en Transport wat minder vaak dan gemiddeld een diploma hebben gehaald. Ongeveer een achtste (12%) van de vmbo-b leerlingen die doorstromen naar mbo 2 en daar geen diploma op dat niveau halen, haalt wel een diploma op niveau 3.

De overige deelnemers vinden we vrijwel niet terug in een andere vorm van onderwijs.

Figuur 13.

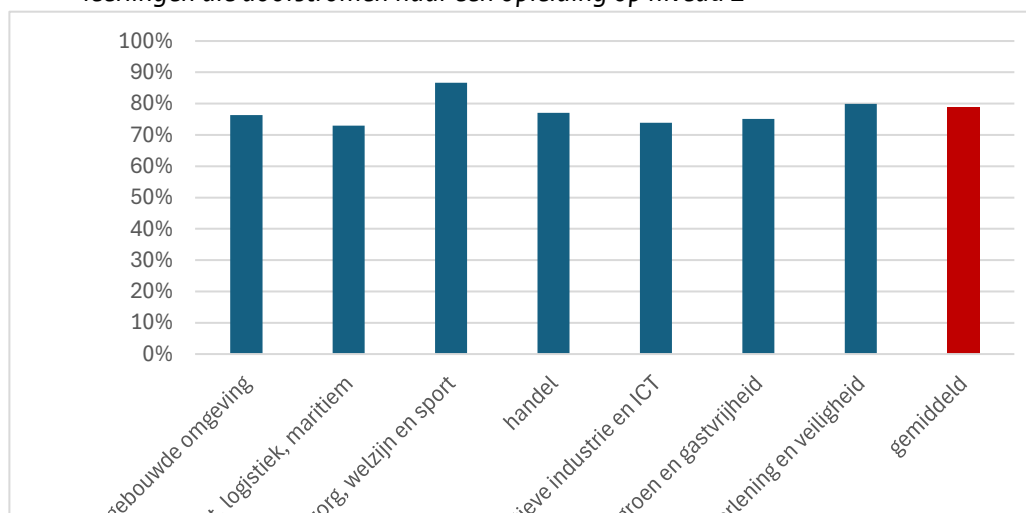
Aandeel leerlingen vmbo-b dat een diploma mbo 2 haalt naar afdeling, in procenten van de leerlingen die doorstromen naar een opleiding op niveau 2

Van de vmbo-b gediplomeerden die doorstromen in de sectorkamer zorg, welzijn en sport haalt bijna 90 procent een diploma op niveau 2. Bij de leerlingen die doorstromen naar de andere sectorkamers ligt dit percentage tussen de 70 en 80 procent.

Figuur 14.

Aandeel leerlingen vmbo-b dat een diploma mbo 2 haalt naar sectorkamer, in procenten van de leerlingen die doorstromen naar een opleiding op niveau 2

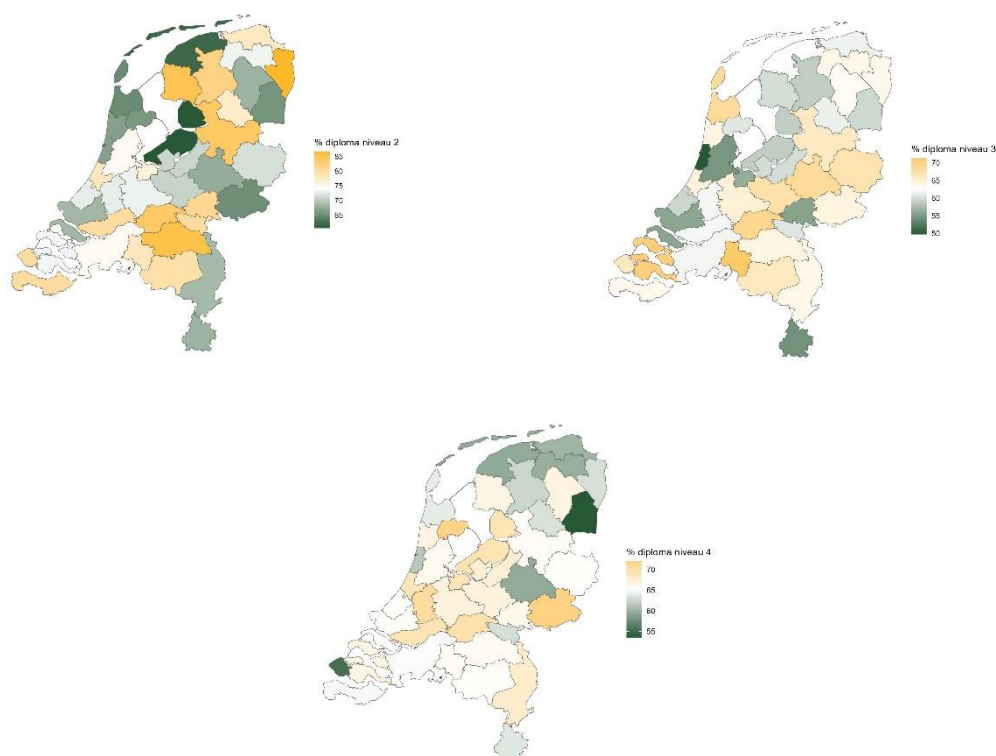

Van de leerlingen uit vmbo-k die doorstromen naar niveau 2 van het mbo haalt ruim 70 procent hier een diploma. Dat is iets hoger dan van de doorstromers naar niveau 4 (66%) en niveau 3 (62%).

Tussen de regio's bestaan forse verschillen. Zo halen in Zuid-West Friesland, Oost-Groningen en Noord-Oost Brabant ruim 85 procent van de vmbo-k gediplomeerden die naar niveau 2 stromen hier een diploma. In Flevoland en Friesland Noord geldt dat voor iets meer dan drie vijfde van de vmbo-k gediplomeerden. Van degenen die naar niveau 3 stromen, haalt in Oosterschelderegio, Midden-Brabant en Eem en Vallei bijna driekwart een diploma tegenover ongeveer de helft in Zuid-Kennemerland en IJmond. Bijna driekwart van de leerlingen uit West-Friesland en Achterhoek die instroomt op niveau 4 haalt een diploma tegenover iets meer dan de helft in Zuid-Oost Drenthe en Walcheren.

Figuur 15.

vmbo-k gediplomeerden die een diploma op niveau 2, 3 of 4 halen

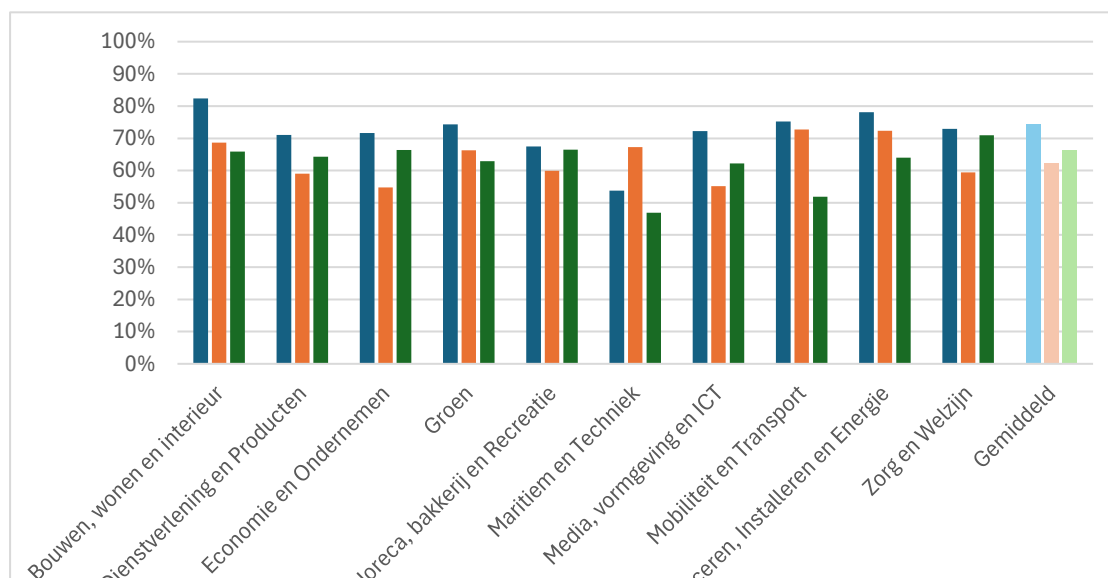

Degenen die geen diploma halen op het niveau waarin ze instromen, halen regelmatig wel een ander diploma. Van degenen die op niveau 2 instromen maar hier geen diploma halen, haalt bijna een derde (32%) een diploma op niveau 3 en 14 procent een diploma op niveau 4. Van degenen die instromen op niveau 3 en hier geen diploma halen, haalt bijna een kwart (23%) een diploma op niveau 2 en ruim een derde (34%) een diploma op niveau 4. Van de leerlingen die instromen op niveau 4 en hier geen diploma halen, haalt ongeveer een derde wel een diploma op niveau 3 en nog bijna tien procent een diploma op niveau 2.

Leerlingen die een vmbo-k diploma halen in de afdeling bouwen wonen en interieur en verder gaan op niveau 2 halen vaker dan gemiddeld een diploma (82%). Daarnaast wordt ook door leerlingen uit de afdeling produceren, installeren en energie relatief vaak een diploma gehaald. Van de leerlingen die doorstromen uit de afdeling maritiem en techniek haalt iets meer dan de helft een diploma op niveau 2. Van de vmbo-k gediplomeerden die verder gaan naar niveau 4 van het mbo halen met name de leerlingen uit de afdeling zorg en welzijn relatief vaak een diploma. Vanuit de afdelingen maritiem en techniek (47%) en mobiliteit en transport (52%) worden naar verhouding minder vaak diploma's op niveau 4 gehaald.

Figuur 16.

Aandeel leerlingen vmbo-k dat een diploma mbo 2, 3 of 4 haalt naar afdeling, in procenten van de leerlingen die doorstromen naar een opleiding op niveau 2, 3 of 4

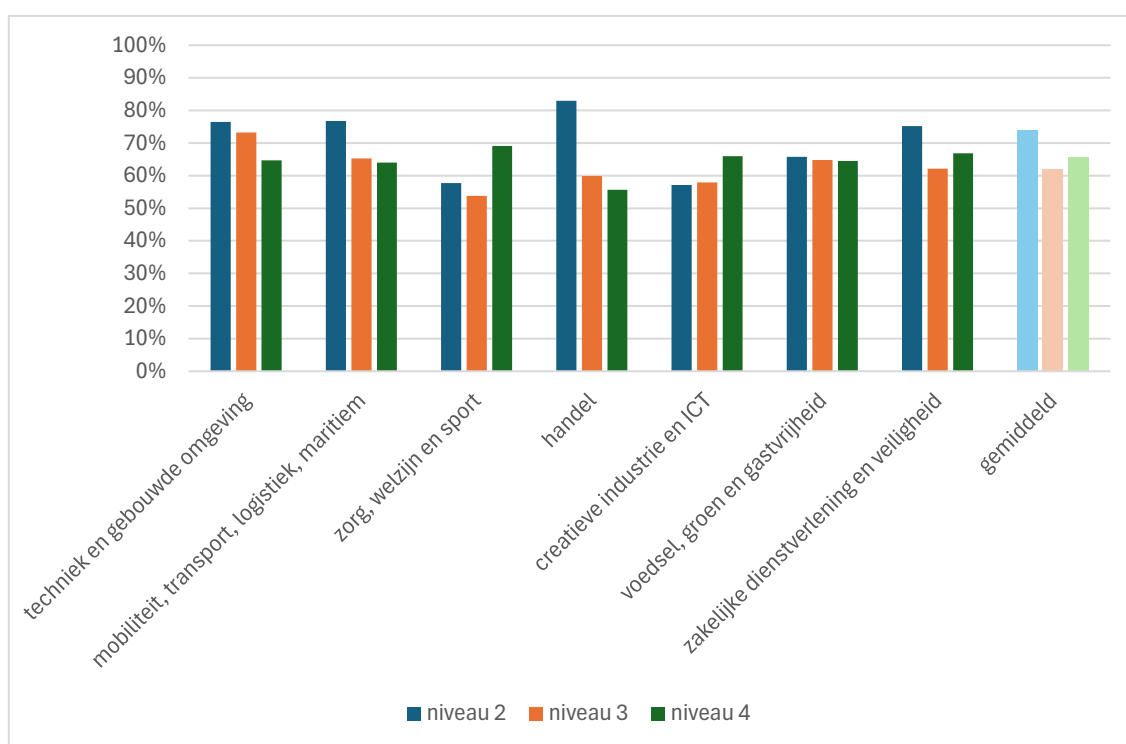

Van de gediplomeerden vmbo-k die doorstromen naar een opleiding op niveau 2 zijn diegenen die een opleiding doen binnen de sectorkamer handel naar verhouding het meest succesvol. Ruim 80 procent haalt hier een diploma. Van de gediplomeerden vmbo-k die doorstromen naar sectorkamers zorg, welzijn en sport en creatieve industrie en ICT op niveau 2 haalt minder dan de helft een diploma.

Bij de vmbo-k gediplomeerden die doorstromen naar opleidingen op niveau 3 of 4 is er weinig verschil zichtbaar in diplomaresultaat binnen de verschillende sectorkamers. Hoogstens valt op dat de leerlingen die doorstromen naar sectorkamer techniek en gebouwde omgeving op niveau 3 wat vaker dan leerlingen die naar andere sectorkamers gaan een diploma halen.

Figuur 17.

Aandeel leerlingen vmbo-k dat een diploma mbo 2, 3 of 4 haalt naar sectorkamer, in procenten van de leerlingen die doorstromen naar een opleiding op niveau 2, 3 of 4

Het percentage vmbo-g gediplomeerden dat een diploma op niveau 4 haalt is bij vrijwel alle afdelingen vrijwel gelijk. Een uitzondering betreft de afdeling maritiem en techniek. Van de leerlingen vanuit vmbo-g die hiervandaan komen, haalt 59 procent een diploma. Als we kijken naar de sectorkamers zijn weinig verschillen zichtbaar. Door vmbo-g gediplomeerden worden er in de sectorkamer techniek en gebouwde omgeving iets minder diploma's gehaald dan in andere sectorkamers. Bij vmbo-t gediplomeerden verschillen de diplomapercentages van de sectorkamers vrijwel niet.

Tabel 3.

Aandeel leerlingen vmbo-g dat een diploma mbo 4 haalt naar afdeling en sectorkamer en aandeel leerlingen vmbo-t dat een diploma niveau 4 haalt naar sectorkamer, in procenten van de leerlingen die doorstromen naar een opleiding op niveau 4

afdeling	vmbo-g Gediplo- meerd	sectorkamer	vmbo-g Gediplo- meerd	vmbo-t Gediplo- meerd
Bouwen, wonen en interieur	80,2%	techniek en gebouwde omgeving	66,7%	75,0%
Dienstverlening en Producten	78,2%	mobiliteit, transport, logistiek, maritiem	77,9%	76,7%
Economie en Ondernemen	77,5%	zorg, welzijn en sport	71,8%	78,7%
Groen	77,0%	handel	78,6%	74,3%
Horeca, bakkerij en Recreatie	75,0%	creatieve industrie en ICT	78,3%	78,1%
Maritiem en Techniek	58,6%	voedsel, groen en gastvrijheid	78,3%	78,5%
Media, vormgeving en ICT	77,6%	zakelijke dienstverlening en veiligheid	76,6%	80,6%
Mobiliteit en Transport	76,0%	gemiddeld	78,3%	77,8%
Produceren, Installeren en Energie	72,8%			
Zorg en Welzijn	84,0%			
totaal	78,1%			

2.6 Stapelen van diploma's

Ruim de helft (52%) van de vmbo-b gediplomeerden die een mbo-2 diploma halen, probeert ook nog een opleiding op niveau. Een groot deel van hen is hier succesvol. In totaal haalt twee vijfde (42%) van de vmbo-b gediplomeerden later ook nog een diploma op niveau 4 niveau. Dit is redelijk vergelijkbaar met vmbo-k gediplomeerden die naar niveau 2 gaan. Bijna de helft (47%) van hen probeert ook nog een opleiding op niveau 4 en in totaal twee vijfde (40%) van de vmbo-k gediplomeerden die naar mbo 2 gaan haalt een diploma op niveau 4. Bij de vmbo-b gediplomeerden stapelen

leerlingen uit de afdeling maritiem en techniek wat minder vaak dan gemiddelde. Verder maakt de afdeling waarin ze onderwijs hebben gevolgd relatief weinig uit. Bij vmbo-k gediplomeerden stapelen leerlingen uit de afdeling bouwen, wonen en interieur vaker dan gemiddeld terwijl stapelen door leerlingen vanuit de afdelingen maritiem en techniek en media, vormgeving en ICT relatief het minste voorkomt.

Tabel 4.

Percentage van de gediplomeerden vmbo-b en vmbo-k dat na het halen van een diploma op niveau 2 een diploma op niveau 4 haalt, naar afdeling

	vmbo-b	vmbo-k
Bouwen, wonen en interieur	37,8%	52,8%
Dienstverlening en Producten	38,7%	31,5%
Economie en Ondernemen	43,7%	34,9%
Groen	42,1%	35,9%
Horeca, bakkerij en Recreatie	39,6%	40,5%
Maritiem en Techniek	21,4%	14,3%
Media, vormgeving en ICT	41,6%	23,1%
Mobiliteit en Transport	37,0%	33,0%
Produceren, Installeren en Energie	41,9%	45,3%
Zorg en Welzijn	46,4%	41,1%
gemiddeld	42,0%	39,5%

Meer dan de helft van de vmbo-k gediplomeerden die instromen op niveau 2 in sectorkamer zorg, welzijn en sport of techniek en gebouwde omgeving stapelt later nog door eveneens een diploma op niveau 4 te halen. Van degenen die instromen op niveau 2 in sectorkamer creatieve industrie en ICT stapelen relatief weinig deelnemers (17%). Bij de vmbo-b gediplomeerden maakt de sectorkamer in niveau 2 vrij weinig verschil in het stapelpercentage.

Tabel 5.

Percentage van de gediplomeerden vmbo-b en vmbo-k dat na het halen van een diploma op niveau 2 een diploma op niveau 4 haalt, naar sectorkamer

	vmbo-b	vmbo-k
techniek en gebouwde omgeving	43,1%	56,0%
mobiliteit, transport, logistiek, maritiem	31,6%	30,8%
zorg, welzijn en sport	46,3%	60,0%
handel	39,3%	38,2%
creatieve industrie en ICT	46,5%	16,7%

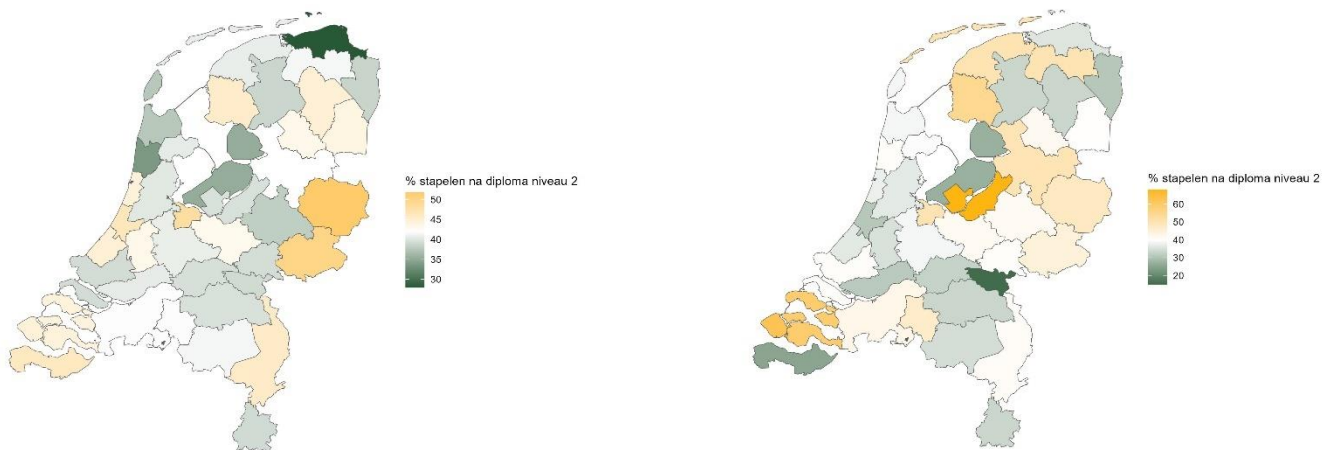
voedsel, groen en gastvrijheid	41,2%	42,1%
zakelijke dienstverlening en veiligheid	37,0%	30,1%
gemiddeld	41,7%	39,8%

Het percentage vmbo-b gediplomeerden dat na het behalen van een diploma op niveau 2 stapelt verschilt fors tussen de regio's. Zo stapelt meer dan de helft van de vmbo-b gediplomeerden uit Twente na het halen van een diploma op niveau 2 naar niveau 4. In Noord-Groningen en Eemond stapelt iets meer dan een kwart van de vmbo-b gediplomeerden.

Bij de vmbo-k gediplomeerden die naar een niveau 2 opleiding gaan, wordt met name gestapeld in de regio's Noord-West Veluwe, Walcheren en Oosterschelderegio. Met name in Rijk van Nijmegen komt het minder dan gemiddeld voor dat vmbo-k gediplomeerden na het halen van een diploma op niveau 2 verder gaan voor een hoger diploma.

Figuur 18.

Percentage van de gediplomeerden vmbo-b en vmbo-k dat na het halen van een diploma op niveau 2 een diploma op niveau 4 haalt, naar regio

2.7 Doorstroom naar het hbo

Ongeveer de helft van de leerlingen die een vmbo-diploma en een mbo-4 diploma haalt, gaat uiteindelijk naar het hbo. Bij leerlingen die een vmbo-b diploma hebben behaald komt iets meer dan een kwart op het hbo. Bij de andere leerwegen ligt dit percentage aanzienlijk hoger.

Tabel 6.

Percentage studenten dat na het halen van een mbo-4 diploma naar het hbo gaat, naar leerweg in het vmbo (2017)

	% naar hbo
vmbo-b	26,7%
vmbo-k	41,4%
vmbo-g	48,1%
vmbo-t	55,7%
totaal	49,7%

Het aandeel leerlingen dat doorgaat naar het hbo verschilt sterk per afdeling. Van de vmbo-b gediplomeerden uit de afdeling media, vormgeving en ICT en economie en ondernemen gaan er relatief veel naar het hbo (respectievelijk 41 en 37%). Bij maritiem en techniek (14%) en bouwen, wonen en interieur komt dit aanzienlijk minder vaak voor.

Meer dan de helft van de vmbo-k gediplomeerden uit de afdeling economie en ondernemen die een mbo-4 diploma halen, gaat door naar het hbo. Dit is vaker dan vanuit de andere afdelingen. Vmbo-k leerlingen uit de afdelingen mobiliteit en transport en produceren, installeren en energie gaan vaker verder naar het hbo. Vanuit verschillende afdelingen gaat de meerderheid van de vmbo-g gediplomeerden na het behalen van een mbo-4 diploma door naar het hbo: horeca, bakkerij en recreatie (56%), economie en ondernemer (56%), media, vormgeving en ICT (54%) en dienstverlening en producten (50%). Leerlingen die een vmbo-g diploma in de afdeling mobiliteit en techniek halen, gaan aanzienlijk minder vaak naar het hbo (13%).

Tabel 7

Percentage studenten dat na het halen van een mbo-q diploma naar het hbo gaat, naar leerweg in het vmbo en afdeling (2017)

	vmbo-b	vmbo-k	vmbo-g
Bouwen, wonen en interieur	16,4%	33,1%	35,2%
Dienstverlening en Producten	27,0%	45,6%	50,4%
Economie en Ondernemen	36,7%	52,0%	55,8%
Groen	22,5%	34,6%	48,0%
Horeca, bakkerij en Recreatie	21,8%	39,2%	56,3%
Maritiem en Techniek	14,3%	39,5%	33,3%
Media, vormgeving en ICT	41,2%	44,8%	53,7%
Mobiliteit en Transport	21,6%	21,0%	13,3%
Produceren, Installeren en Energie	22,8%	29,7%	34,9%
Zorg en Welzijn	22,4%	39,5%	48,6%
Totaal	26,3%	41,7%	48,7%

Meer dan een derde van de vmbo-b leerlingen die naar de sectorkamer zakelijke dienstverlening en veiligheid die een mbo-q diploma halen, gaat door naar het hbo. Dit is verhoudingsgewijs twee keer zo vaak als vmbo-b leerlingen uit de sectorkamers voedsel, groen, gastvrijheid en mobiliteit, transport, logistiek, maritiem. Ook voor vmbo-ers uit de drie andere leerwegen is de sectorkamer zakelijke dienstverlening en veiligheid de ‘hofleverancier’ voor doorstroom naar het hbo. Bij leerlingen afkomstig uit vmbo-k en vmbo-g gaat ongeveer drie vijfde van de mbo-ers uit deze sectorkamer naar het hbo; bij leerlingen afkomstig uit vmbo-t gaat ruim tweederde naar het hbo. Voor alle drie de leerwegen geldt dat deelnemers aan de sectorkamer mobiliteit, transport, logistiek, maritiem verhoudingsgewijs het minst doorgaan met een hbo-opleiding.

Tabel 8

Percentage studenten dat na het halen van een mbo-q diploma naar het hbo gaat, naar leerweg in het vmbo en sectorkamer (2017)

	vmbo-b	vmbo-k	vmbo-g	vmbo-t
techniek en gebouwde omgeving	21,2%	30,9%	38,0%	50,7%
mobiliteit, transport, logistiek, maritiem	16,7%	25,3%	30,0%	39,2%
zorg, welzijn en sport	23,3%	41,5%	50,3%	55,1%
handel	30,3%	46,0%	58,5%	58,7%
creatieve industrie en ICT	31,3%	45,0%	47,4%	57,0%
voedsel, groen en gastvrijheid	15,1%	33,9%	42,5%	49,4%
zakelijke dienstverlening en veiligheid	36,5%	58,8%	62,6%	68,8%
Totaal	26,0%	41,5%	48,1%	55,9%

Van de leerlingen die na het behalen van een vmbo-b diploma doorgaan naar het mbo en daar een diploma op niveau 4 halen, gaat ruim een kwart door naar het hbo. Met name in het noordoosten van het land nemen jongeren vaak genoegen met een mbo-4 diploma. Een opvallende uitzondering wordt gevormd door leerlingen uit de regio Oost-Groningen waar ruim twee vijfde van de vmbo-basis leerlingen die een mbo-4 diploma heeft gehaald naar het hbo gaat.

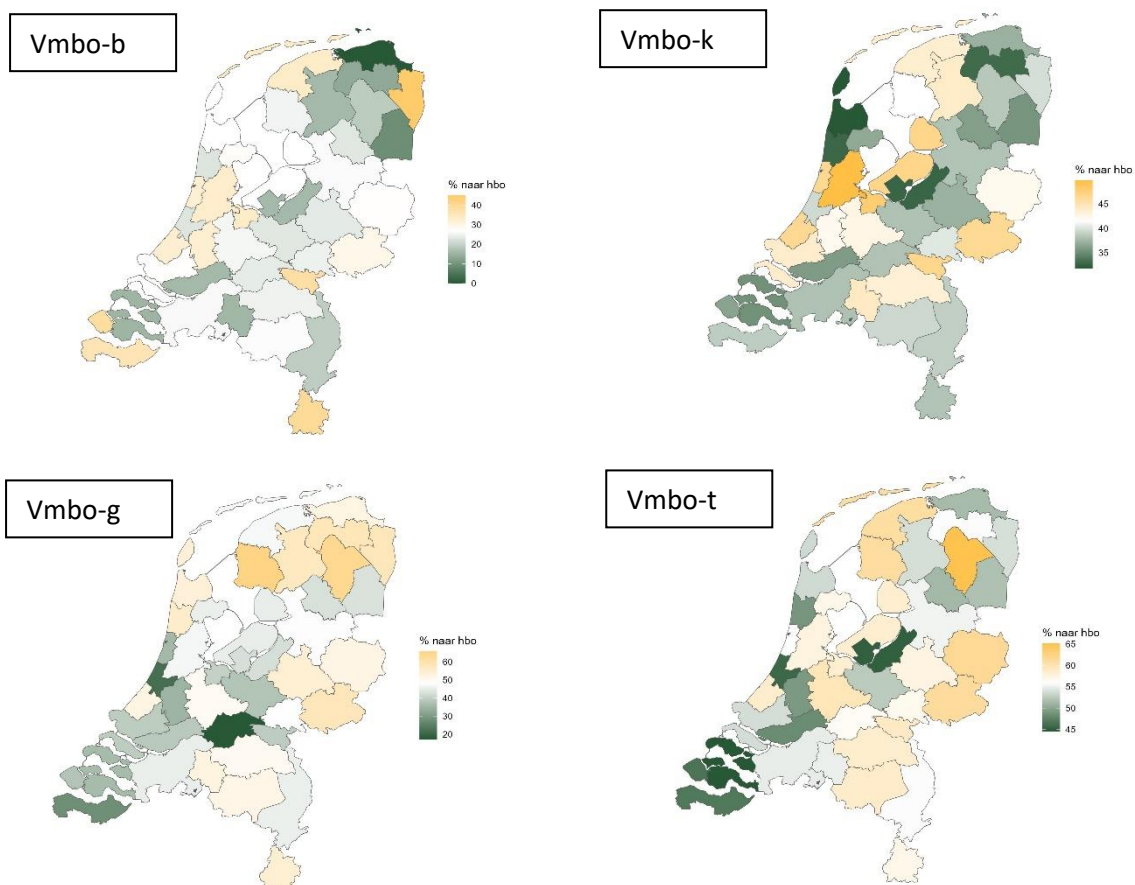
Ruim tweevijfde van de leerlingen die na vmbo-k een mbo-4 diploma heeft gehaald, gaat gemiddeld door naar het hbo. De percentages die naar het hbo gaan in verschillende regio's verschilt niet heel veel van elkaar. In Amsterdam-Amstelland gaat bijna de helft van de vmbo-k leerlingen na het halen van een mbo-4 diploma door naar het hbo, terwijl dat in de kop van Noord-Holland geldt voor ongeveer een derde van de leerlingen.

De spreiding tussen regio's is bij leerlingen die vanuit vmbo-g komen aanzienlijk groter. Met name in het noorden van het land vinden deze leerlingen de weg naar het hbo regelmatig, terwijl dit voor leerlingen in het midden en westen van het land minder vanzelfsprekend is. Zo gaat ongeveer tweederde van de vmbo-g leerlingen vanuit Zuid-West Friesland en Noord- en Midden-Drenthe na het halen van een mbo-4 diploma door naar het hbo, terwijl dat bij leerlingen in Rivierenland maar voor een zesde van de vmbo-g leerlingen geldt.

In de meeste regio's gaat de helft of meer van de vmbo-t leerlingen na het halen van een mbo-4 diploma door naar het hbo. Met name vanuit Noord- en Midden-Drenthe gaan vmbo-t leerlingen vaak verder met een hbo-opleiding. In Haaglanden, Noordwest Veluwe en Oosterschelderegio gaat meer dan de helft van de vmbo-t ers niet verder na het behalen van een mbo-4 diploma.

Figuur 19

Percentage studenten dat na het halen van een mbo-4 diploma naar het hbo gaat, naar leerweg in het vmbo en regio (2017)

Referenties

Bouma, K. en Ezzeroili, N. (2021). Is kansenongelijkheid in het onderwijs dan toch geen typisch stadsprobleem? Geraadpleegd van: [Is kansenongelijkheid in het onderwijs dan toch geen typisch stadsprobleem? | de Volkskrant](#)

Inspectie van het Onderwijs (2019). De staat van het Onderwijs 2018. Inspectie van het Onderwijs. Utrecht. [Rapport De Staat van het Onderwijs 2019 | Onderwijsverslag over 2017/2018 | Rapport | Inspectie van het onderwijs](#)

Lepoeter, S. en Fleur, E. (2025). Waar je wiegje staat De kans op een universitaire studie en de locatie van de basisschool. DUO/IP. Den Haag. [locatie-basisschool-en-kans-universitaire-studie.pdf](#)

Meijer, M. (2020). Opleidingsniveau ouders bepalender voor schoolloopbaan kind dan migratieachtergrond. Geraadpleegd van: [Opleidingsniveau ouders bepalender voor schoolloopbaan kind dan migratieachtergrond | de Volkskrant](#)

Ter Weel, B., de Jong, G. en Odding, C. (2021). Een kansenatlas voor Nederland . SEO: Amsterdam [SEO publiceert een kansenatlas voor Nederland - SEO Economisch Onderzoek](#)

Van de Weerd, P. (2023) Being ‘the lowest’: models of identity and deficit discourse in vocational education, *Ethnography and Education*, 18:2, 144-158 geraadpleegd via: [Being ‘the lowest’: models of identity and deficit discourse in vocational education](#)

Van den Bulk, H.C.M. (2011). “Later kan ik altijd nog worden wat ik wil: Statusbeleving, eigenwaarde en toekomstbeeld van leerlingen in het voortgezet onderwijs, met de nadruk op de relatieve positie van vmbo-leerlingen [Later, I Can Still Be What I Want to Be. Status, Self Esteem and Aspirations in Secondary Education, with a Focus on the Relative Position of Pupils in NonAcademic Tracks].” PhD diss., Utrecht University geraadpleegd via: [Later kan ik altijd nog worden wat ik wil : statusbeleving, eigenwaarde en toekomstbeeld van leerlingen in het voortgezet onderwijs](#)

Bijlage 1. Afdelingen per regio

VMBO-b

	BWI	D&P	E&O	G	HBR	M&T	MVI	MT	PIE	Z&W
Oost-Groningen	9,6%	18,4%	7,9%	1,8%	5,3%	0,4%	0,9%	14,5%	9,2%	32,0%
Noord-Groningen- Eemmond	0,7%	8,8%	10,2%	16,8%		0,7%	0,7%	7,3%	17,5%	37,2%
Centraal en Westelijk Groningen	8,7%	11,6%	11,0%	19,7%	2,1%		3,3%	1,8%	15,5%	26,3%
Friesland Noord	10,5%	21,3%	6,1%	22,0%	4,7%	3,7%	2,0%	1,4%	12,8%	15,5%
Zuid-West Friesland	4,0%	26,4%	8,0%	25,9%	4,6%			7,5%	8,0%	15,5%
Friesland-Oost ('de Friese Wouden')	6,1%	9,9%	5,4%	19,2%	6,4%	0,3%	1,3%	5,1%	12,8%	33,3%
Noord- en Midden Drenthe	4,3%	22,9%	9,1%	47,6%	2,2%			0,9%	1,3%	11,7%
Zuid-Oost Drenthe	9,7%	20,9%	3,9%	17,4%	5,8%		7,0%	5,4%	10,5%	19,4%
Zuid-West Drenthe	4,3%	32,7%	2,8%	10,4%	6,6%			8,1%	5,7%	29,4%
IJssel-Vecht	14,7%	39,4%	7,3%	8,7%	3,2%		2,4%	4,4%	8,1%	11,7%
Stedendriehoek	6,3%	23,8%	6,3%	13,7%	8,5%		1,3%	7,2%	11,0%	21,8%
Twente	9,4%	6,2%	12,6%	10,8%	9,0%		2,1%	4,3%	13,2%	32,5%
Achterhoek	8,3%	10,3%	9,8%	21,0%	7,4%		0,2%	3,5%	11,4%	28,2%
Rivierenland	5,6%	12,5%	12,3%	17,0%	8,1%		2,8%	2,8%	14,8%	24,2%
Eem en Vallei	10,4%	24,6%	14,2%	6,9%	3,8%		1,3%	6,0%	15,7%	17,1%
Noordwest-Veluwe	10,4%	22,0%	10,4%	5,2%	2,2%		2,6%	8,2%	6,0%	32,8%
Flevoland	6,7%	42,1%	11,5%	0,2%	2,1%	1,3%	5,9%		10,9%	19,2%
Utrecht	4,4%	16,9%	18,7%	17,9%	4,4%		4,3%	5,1%	7,5%	20,9%
Gooi en Vechtstreek	11,1%	7,4%	11,1%	11,6%	7,4%		12,0%	5,1%	4,2%	30,1%
Agglomeratie Amsterdam	3,2%	29,4%	12,7%	14,6%	3,6%	0,1%	4,0%	1,8%	8,4%	22,2%
West-Friesland	7,5%	27,2%	7,1%	27,6%	5,5%		0,8%	4,7%	6,3%	13,4%
Kop van Noord-Holland	0,9%	44,0%	2,2%	19,0%	3,9%	1,3%		3,4%	11,2%	14,2%
Noord-Kennemerland	2,9%	17,0%	7,4%	30,2%	9,3%	0,6%		3,9%	11,3%	17,4%
Zuid-Kennemerland en IJmond	6,9%	11,3%	28,8%	6,3%	8,5%	1,9%	3,8%	4,7%	3,8%	24,1%
Zuid-Holland-Noord	6,3%	8,5%	15,1%	18,1%	13,8%		1,5%	7,4%	12,7%	16,6%
Zuid-Holland-Oost	5,8%	21,1%	10,4%	26,3%	0,9%			3,4%	10,1%	22,0%
Haaglanden/Westland	4,8%	20,6%	15,9%	13,4%	3,0%	0,1%	3,0%	3,0%	10,0%	26,1%
Rijnmond	1,5%	22,7%	16,6%	9,3%	3,6%	3,6%	1,6%	2,3%	8,6%	30,2%
Zuid-Holland-Zuid	10,5%	5,9%	13,9%	20,0%	2,7%	0,2%	0,2%	5,3%	16,4%	24,8%
Oosterschelde Regio	11,8%	19,3%	7,9%	10,5%	9,6%			2,6%	15,4%	22,8%
Walcheren	0,6%	60,8%	1,9%	0,6%	13,9%				17,7%	4,4%
Zeeuws-Vlaanderen	1,3%	32,5%	3,9%	1,3%	24,7%			5,2%	9,1%	22,1%
West-Brabant	9,8%	11,4%	15,5%	12,3%	5,7%			6,3%	10,1%	28,8%
Midden-Brabant	4,4%	49,7%	8,1%	4,7%	8,1%		0,9%	2,9%	4,7%	16,6%
Noord-Oost-Brabant	15,6%	18,4%	8,2%	12,1%	6,7%		0,1%	8,5%	9,1%	21,3%
Zuidoost-Brabant	11,1%	6,1%	14,0%	9,4%	8,2%		1,2%	5,9%	12,9%	31,1%
Gewest Limburg-Noord	5,7%	21,6%	12,6%	10,2%	1,2%		2,6%	0,2%	14,1%	31,8%
Gewest Zuid-Limburg	5,1%	15,6%	13,8%	9,7%	4,6%		2,0%	5,9%	15,1%	28,1%
Rijk van Nijmegen	6,3%	22,6%	10,0%	10,0%	4,6%		2,3%	1,7%	8,0%	34,4%
Arnhem	1,3%	20,8%	18,4%	1,9%	1,6%		4,8%	5,1%	11,7%	34,4%
	6,7%	20,5%	12,3%	13,4%	5,3%	0,5%	2,2%	4,2%	10,5%	24,5%

Vmbo-k

	BWI	D&P	E&O	G	HBR	M&T	MVI	MT	PIE	Z&W
Oost-Groningen	11,0%	18,7%	9,8%	0,9%	5,3%			10,4%	13,4%	30,6%
Noord-Groningen-Eemsmond	2,5%	12,0%	10,5%	19,5%			1,0%	5,0%	14,5%	35,0%
Centraal en Westelijk Groningen	6,4%	11,2%	22,9%	10,2%	0,4%		5,4%	2,5%	12,3%	28,7%
Friesland Noord	10,3%	26,4%	6,8%	20,7%	4,2%	3,8%	3,2%	1,2%	8,7%	14,7%
Zuid-West Friesland	2,8%	28,3%	7,6%	15,3%	5,1%			2,5%	9,3%	28,9%
Friesland-Oost ('de Friese Wouden')	6,3%	11,8%	10,7%	11,8%	4,4%	0,2%	3,7%	4,6%	14,2%	32,3%
Noord- en Midden Drenthe	6,5%	20,3%	11,8%	28,2%	5,8%		1,3%	1,0%	5,3%	20,0%
Zuid-Oost Drenthe	5,8%	28,0%	4,8%	13,5%	6,8%		5,3%	4,8%	10,1%	20,8%
Zuid-West Drenthe	3,6%	28,8%	7,8%	8,9%	8,0%			6,6%	3,9%	32,4%
IJssel-Vecht	9,7%	37,5%	11,8%	7,0%	3,3%		2,1%	2,9%	7,6%	18,1%
Stedendriehoek	3,3%	26,9%	14,0%	10,6%	4,5%		2,2%	3,3%	8,4%	26,8%
Twente	8,3%	8,6%	16,8%	11,0%	5,4%		5,2%	2,3%	11,4%	31,1%
Achterhoek	6,9%	15,0%	12,9%	15,0%	9,8%		0,8%	3,7%	10,5%	25,5%
Rivierenland	9,2%	14,3%	15,3%	12,3%	6,7%	0,2%	2,1%	3,3%	13,4%	23,2%
Eem en Vallei	8,4%	21,5%	18,5%	9,9%	2,1%		1,1%	3,6%	10,3%	24,5%
Noordwest-Veluwe	7,2%	16,5%	12,9%	8,8%	2,8%		2,6%	7,2%	5,2%	36,7%
Flevoland	4,5%	46,1%	7,3%	0,4%	4,9%	0,6%	8,7%	0,6%	9,5%	17,4%
Utrecht	4,2%	26,4%	19,2%	9,8%	3,6%		5,0%	3,4%	6,2%	22,2%
Gooi en Vechtstreek	6,6%	17,9%	19,7%	11,4%	9,6%		16,2%	2,6%	2,6%	13,5%
Agglomeratie Amsterdam	3,6%	23,4%	17,4%	14,3%	7,7%	0,1%	4,7%	1,4%	9,0%	18,4%
West-Friesland	4,5%	31,3%	11,4%	14,4%	7,3%		5,1%	2,2%	8,1%	15,7%
Kop van Noord-Holland	3,0%	33,7%	2,7%	15,4%	9,6%	0,3%		4,8%	9,3%	21,1%
Noord-Kennemerland	3,5%	24,8%	7,9%	27,3%	8,7%	0,2%	0,2%	1,2%	12,0%	14,1%
Zuid-Kennemerland en IJmond	5,8%	12,4%	37,1%	6,0%	6,0%	1,0%	3,5%	3,7%	6,0%	18,6%
Zuid-Holland-Noord	6,8%	10,0%	13,2%	20,7%	13,4%	0,2%	3,4%	2,8%	11,5%	18,1%
Zuid-Holland-Oost	4,3%	19,2%	17,5%	19,2%	3,0%		1,2%	1,7%	14,1%	19,8%
Haaglanden/Westland	3,7%	18,7%	21,4%	16,4%	3,1%	0,1%	2,8%	1,2%	7,8%	24,8%
Rijnmond	2,7%	24,1%	20,0%	6,3%	4,2%	3,5%	5,7%	1,8%	7,8%	23,9%
Zuid-Holland-Zuid	9,8%	5,9%	21,1%	15,7%	1,3%	0,4%	2,0%	4,5%	14,8%	24,6%
Oosterschelde Regio	9,3%	29,6%	6,0%	8,3%	9,6%	0,3%		4,3%	14,3%	18,3%
Walcheren	2,1%	73,0%	1,1%	2,1%	3,7%				16,4%	1,6%
Zeeuws-Vlaanderen		42,7%	13,6%	1,0%	9,7%				4,9%	28,2%
West-Brabant	7,7%	15,0%	18,7%	9,2%	5,9%			4,0%	10,7%	28,8%
Midden-Brabant	2,8%	36,0%	20,2%	5,0%	10,8%		1,5%	2,2%	5,0%	16,7%
Noord-Oost-Brabant	10,8%	34,3%	10,0%	5,8%	4,9%		0,3%	3,8%	9,2%	20,8%
Zuidoost-Brabant	6,4%	10,5%	14,9%	8,5%	6,5%		6,0%	4,0%	13,7%	29,5%
Gewest Limburg-Noord	2,8%	25,3%	12,6%	7,1%	3,1%		4,5%		7,3%	37,3%
Gewest Zuid-Limburg	4,1%	20,2%	17,7%	5,7%	3,2%		1,5%	3,1%	8,3%	36,2%
Rijk van Nijmegen	5,0%	34,8%	11,8%	8,2%	3,2%		3,5%	1,8%	5,5%	26,3%
Arnhem	5,4%	26,2%	17,0%	1,8%	2,5%		8,7%	2,9%	6,9%	28,6%
	5,8%	22,8%	15,4%	10,8%	5,1%	0,4%	3,4%	2,8%	9,4%	24,2%

Vmbo-g

	BWI	D&P	E&O	G	HBR	M&T	MVI	MT	PIE	Z&W
Oost-Groningen	0,9%	75,2%	2,8%	1,8%	0,9%			2,8%	0,9%	14,7%
Noord-Groningen-Eemmond	4,3%	2,1%	3,2%	42,6%				6,4%	7,4%	34,0%
Centraal en Westelijk Groningen	2,8%	8,5%	12,3%	37,7%					8,5%	30,2%
Friesland Noord		8,8%		62,4%		20,8%			1,6%	6,4%
Zuid-West Friesland		42,8%	7,7%	12,4%	6,0%				12,0%	19,1%
Friesland-Oost ('de Friese Wouden')		41,0%	9,6%	17,7%		0,3%			9,2%	22,2%
Noord- en Midden Drenthe		37,2%	1,9%	59,0%						1,9%
Zuid-Oost Drenthe		73,9%		19,1%						7,0%
Zuid-West Drenthe		7,9%		92,1%						
IJssel-Vecht	5,7%	78,4%	1,5%	8,1%					3,9%	2,4%
Stedendriehoek	4,3%	40,0%	3,2%	24,1%	2,0%			1,2%	9,3%	15,9%
Twente	2,1%	75,4%	4,9%	7,8%		0,1%			1,6%	8,0%
Achterhoek	2,2%	56,0%	5,7%	16,6%	0,2%			2,7%	9,2%	7,4%
Rivierenland	2,3%	70,9%	5,0%	11,1%			1,5%	1,1%	2,3%	5,7%
Eem en Vallei	8,3%	20,9%	17,8%	12,6%			0,4%	4,6%	8,9%	26,5%
Noordwest-Veluwe	2,2%	87,4%	3,0%	2,6%				0,4%	4,1%	0,4%
Flevoland	2,4%	70,3%	21,7%				5,1%		0,5%	
Utrecht	0,9%	54,8%	6,8%	18,2%	0,6%		7,9%	1,3%	2,8%	6,8%
Gooi en Vechtstreek		12,1%	3,0%	33,3%	18,2%		9,1%	3,0%	3,0%	18,2%
Agglomeratie Amsterdam	4,9%	6,4%	12,6%	49,0%	0,8%	0,3%	6,4%	0,3%	7,2%	12,1%
West-Friesland		2,2%	14,6%	49,4%					12,4%	21,3%
Kop van Noord-Holland		32,7%	6,8%	51,2%	0,6%			1,2%	2,5%	4,9%
Noord-Kennemerland	2,0%	38,0%	15,9%	25,4%	2,2%	0,3%		1,1%	2,8%	12,3%
Zuid-Kennemerland en IJmond	6,1%	1,2%	4,9%	23,2%	32,9%	2,4%		2,4%	18,3%	8,5%
Zuid-Holland-Noord	5,8%	1,5%	9,5%	42,3%					10,2%	30,7%
Zuid-Holland-Oost	2,4%	16,7%	16,4%	22,2%	4,6%		0,9%		14,0%	22,8%
Haaglanden/Westland	0,5%	30,1%	19,1%	28,5%	6,0%		3,6%		0,7%	11,5%
Rijnmond	2,1%	47,1%	18,2%	8,5%	0,7%	6,7%	6,3%	0,4%	0,6%	9,4%
Zuid-Holland-Zuid	4,3%	37,1%	14,0%	13,5%	0,9%	0,7%	0,9%	1,4%	11,1%	16,1%
Oosterschelde Regio	4,2%	81,2%	0,8%	5,8%	1,9%		0,4%		1,2%	4,6%
Walcheren		93,9%	0,3%		5,7%					
Zeeuws-Vlaanderen		43,4%	25,3%	4,0%	1,0%					26,3%
West-Brabant	3,4%	38,9%	12,6%	9,2%	1,5%			1,0%	8,3%	25,0%
Midden-Brabant	0,6%	79,0%	6,0%	3,2%	1,0%			0,8%	1,8%	7,6%
Noord-Oost-Brabant	0,5%	90,1%	2,9%	2,9%	0,3%		0,2%	0,4%	0,3%	2,5%
Zuidoost-Brabant	2,0%	66,2%	5,5%	6,0%	5,1%		5,9%	1,0%	2,3%	6,1%
Gewest Limburg-Noord	1,5%	65,5%	3,3%	4,3%			8,0%		4,5%	12,8%
Gewest Zuid-Limburg		81,6%	2,9%	10,4%						5,1%
Rijk van Nijmegen		88,9%		11,1%						
Arnhem		93,5%	3,3%	3,0%		0,3%				
	2,1%	57,6%	8,1%	13,6%	1,4%	0,7%	1,8%	0,7%	3,9%	10,1%

Bijlage 2. Doorstroom na het behalen van een diploma in het voortgezet onderwijs, naar afdeling

Doorstroom vmbo-b			
	uit onderwijs	vo-vo	vo-mbo
Bouwen, wonen en interieur	2,3%	2,8%	94,9%
Dienstverlening en Producten	3,0%	3,2%	93,9%
Economie en Ondernemen	2,6%	3,5%	93,9%
Groen	2,5%	3,0%	94,5%
Horeca, bakkerij en Recreatie	2,2%	4,6%	93,2%
Maritiem en Techniek	4,3%		95,7%
Media, vormgeving en ICT	4,0%	5,5%	90,5%
Mobiliteit en Transport	2,1%	1,1%	96,8%
Produceren, Installeren en Energie	2,3%	3,9%	93,7%
Zorg en Welzijn	2,3%	3,7%	94,1%
gemiddeld	2,5%	3,4%	94,1%

.

Doorstroom vmbo-k			
	uit onderwijs	vo-vo	vo-mbo
Bouwen, wonen en interieur	1,5%	0,4%	98,2%
Dienstverlening en Producten	1,8%	0,4%	97,8%
Economie en Ondernemen	1,6%	0,2%	98,1%
Groen	1,6%	0,5%	97,9%
Horeca, bakkerij en Recreatie	1,4%	1,2%	97,3%
Maritiem en Techniek	1,5%		98,5%
Media, vormgeving en ICT	0,8%	0,2%	99,0%
Mobiliteit en Transport	1,9%	0,2%	97,9%
Produceren, Installeren en Energie	1,2%	0,4%	98,4%
Zorg en Welzijn	1,3%	0,4%	98,3%
gemiddeld	1,5%	0,4%	98,1%

Doorstroom vmbo-g			
	uit onderwijs	vo-vo	vo-mbo
Bouwen, wonen en interieur	2,7%	1,4%	95,9%
Dienstverlening en Producten	1,1%	4,6%	94,3%
Economie en Ondernemen	0,6%	4,8%	94,5%
Groen	1,0%	3,2%	95,8%
Horeca, bakkerij en Recreatie		1,4%	98,6%
Maritiem en Techniek	2,6%		97,4%
Media, vormgeving en ICT	1,3%	3,3%	95,4%
Mobiliteit en Transport			100,0%
Produceren, Installeren en Energie	0,7%	2,6%	96,7%
Zorg en Welzijn	0,5%	2,2%	97,3%
gemiddeld	1,0%	3,6%	95,4%

Bijlage 3.

Doorstroom vmbo-b gediplomeerden naar mbo 2, afdeling naar sectorkamer

	Sectorkamer techniek en gebouwd e omgeving	Sectorkamer mobiliteit , transport, logistiek, maritiem	Sectorkamer zorg, welzijn en sport	Sectorkamer handel	Sectorkamer creatieve industrie en ICT	Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid	Sectorkamer zakelijke dienstverlening en veiligheid
Bouwen, wonen en interieur	61,7%	8,9%	5,6%	3,9%	4,8%	7,7%	6,4%
Dienstverlening en Producten	11,3%	8,5%	27,5%	9,4%	9,8%	14,2%	16,2%
Economie en Ondernemen	5,5%	7,6%	15,2%	21,0%	11,3%	8,9%	25,6%
Groen	11,1%	9,1%	20,9%	5,1%	5,8%	35,7%	9,5%
Horeca, bakkerij en Recreatie	4,9%	5,5%	21,0%	7,4%	5,2%	43,0%	11,1%
Maritiem en Techniek	11,2%	67,3%	6,1%	2,1%	3,0%	2,1%	8,2%
Media, vormgeving en ICT	7,3%	5,4%	13,3%	7,2%	45,8%	6,1%	12,4%
Mobiliteit en Transport	13,8%	62,9%	3,1%	3,2%	3,2%	7,3%	5,3%
Produceeren, Installeren en Energie	53,7%	18,6%	3,8%	2,9%	7,3%	6,3%	6,5%
Zorg en Welzijn	1,3%	1,6%	51,1%	7,1%	2,3%	20,8%	11,5%
totaal	16,1%	10,2%	25,1%	7,9%	7,1%	18,1%	12,5%

	Sectorkamer techniek en gebouwd e omgeving	Sectorkamer mobiliteit , transport , logistiek, maritiem	Sectorkamer zorg, welzijn en sport	Sectorkamer handel	Sectorkamer creatieve industrie en ICT	Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid	Sectorkamer zakelijke dienstverlening en veiligheid
Bouwen, wonen en interieur	59,3%	6,0%	6,4%	6,0%	8,2%	7,1%	5,5%
Dienstverlening en Producten	10,1%	6,5%	30,7%	9,5%	15,2%	12,1%	14,6%
Economie en Ondernemen	5,0%	6,0%	18,6%	19,7%	15,1%	8,9%	25,2%
Groen	9,7%	7,0%	27,1%	5,4%	9,0%	32,6%	8,5%
Horeca, bakkerij en Recreatie	3,7%	4,1%	23,0%	6,8%	7,6%	43,2%	10,8%
Maritiem en Techniek	14,5%	60,3%	6,0%	4,5%	4,9%	3,1%	6,0%
Media, vormgeving en ICT	6,2%	3,1%	11,7%	6,7%	58,5%	4,8%	7,8%
Mobiliteit en Transport	15,4%	62,1%	4,1%	2,8%	4,3%	5,9%	5,0%
Produceeren, Installeren en Energie	58,2%	14,5%	3,7%	2,5%	11,2%	4,9%	4,6%
Zorg en Welzijn	1,4%	2,4%	62,4%	4,9%	4,0%	15,3%	9,0%

totaal	14,2%	7,7%	30,9%	8,0%	11,5%	14,9%	11,8%
--------	-------	------	-------	------	-------	-------	-------

	Sectorka mer techniek en gebouwd e omgevin g	Sectorka mer mobiliteit , transport , logistiek, maritiem	Sectorka mer zorg, welzijn en sport	Sectorka mer handel	Sectorka mer creatieve industrie en ICT	Sectorka mer voedsel, groen en gastvrijh eid	Sectorkam er zakelijke dienstverle ning en veiligheid
Bouwen, wonen en interieur	58,4%	5,4%	6,3%	6,3%	8,6%	9,1%	4,1%
Dienstverlening en Producten	11,8%	5,4%	34,3%	9,7%	13,3%	12,6%	12,1%
Economie en Ondernemen	6,3%	5,1%	17,7%	21,4%	15,0%	11,2%	20,9%
Groen	9,4%	5,2%	26,7%	5,8%	10,7%	33,7%	7,5%
Horeca, bakkerij en Recreatie	3,1%	4,6%	24,9%	4,6%	8,4%	43,3%	10,4%
Maritiem en Techniek	9,3%	68,7%	6,8%	3,7%	5,1%	0,8%	5,4%
Media, vormgeving en ICT	5,6%	3,2%	9,4%	6,7%	62,9%	4,5%	5,2%
Mobiliteit en Transport	20,4%	65,3%	1,2%	1,8%	1,5%	8,1%	1,8%
Producersen, Installeren en Energie	59,3%	13,8%	3,4%	2,0%	10,8%	7,1%	2,7%
Zorg en Welzijn	1,2%	1,9%	67,0%	4,5%	3,9%	13,6%	7,0%
totaal	13,3%	6,7%	31,8%	8,3%	12,2%	16,6%	10,0%